

ДНЕВНИКЪ

(стеннографически)

на

II-то обикновено Народно Събрание.

LIII ЗАСЪДАНІЕ ВЪ СЪБОТА 31 МАИЯ 1880 ГОД.

(Начало на 2 часа и 30 минути послѣ пладнѣ подѣ Предсѣдателството на Г-нъ Сукнарова)

Предсѣдатель: (Звъни.) Ще се чете списъкътъ на депутатитѣ.

Секр. Каролевъ: (Чете списъка на депутатитѣ.)

Узаранъ отсъстваха: Хр. Стояновъ, Ик. П. Тодоръ, Трандафилъ Ивановъ, Кирковъ, Д-ръ Антонъ, Бурмовъ, Геровъ, Минчевъ, Начевичъ, Русевъ, Костаки Бююкюглу, Василь Поповичъ, Симеонъ Преславски и Болѣрски.

Предсѣдатель: Отъ 172 депутати, 33 сж кассирани и упразднени и 34 отсъствуватъ: всичко 67. Присѣдствуватъ 105, повече отъ $\frac{1}{2}$ и засѣданieto се открива.

На дневенъ редъ е предложението на бюджетътъ на Мин. на финанситѣ.

Докладчикъ Анневъ: На редътъ сж ковчежничествата, (Чете:)

1. Първостепенно ковчежничество въ София.

Ковчежникъ споредъ проектътъ и комисията 3600 фр. (Приема се.)

1. Бухгалтеръ споредъ проектъ и комисията. 3600 фр. (Приема се.)

1. Контролеръ 3600 " " "

1. Помощи. на ковчежн 2400 " " "

1. Писецъ 1800 " " "

2. Бройци по 800 " " "

Канцелар. разноси 500 " " "

Всичко 19,500 " " "

Мин. Каравеловъ: Въ нѣкои ковчежничества

ще има сериозни преобразования, които сега не съмъ направилъ; и ще може да се скрати числото на хората, но не и на жалованието. Азъ мисля, че вѣроятно разходитѣ ще бѣдѣтъ по малко, отъ колкото сж представени тука.

Предсѣдатель: Приемали Н. Събрание исцѣло заплатитѣ за Софійското първостепенно ковчежничество 19, 500 фр.! (Приема се.)

Докл. Анневъ: (Чете: 4 второстепенни ковчежничества, именно въ Варна, Видинъ, Русчукъ и Търново.

Мин. Каравеловъ: Тѣ тоже могатъ да се измѣнятъ, и ако не Русчукското, то въ Видинското и Варненското може да се скрати числото на чиновницитѣ, като се упразднатъ помощницитѣ на контролеритѣ. Напредъ имамъ тамъ Губернски управления и за това досега никакво управление неможае да стане.

Докл. Анневъ: (Чете:)

1. Ковчежникъ споредъ проектътъ и комисията 3200 фр. (Приема се.)

1. Контролеръ 3200 фр. (Приема се.)

1. Помощи. на ковчежника 2000 " " "

1. " " Контролера 2400 " " "

1. Писецъ 1200 " " "

2. Бройци по 700 " " "

Канц. разноси 500 " " "

Всичкитѣ 4 второстепенни ковчежничества правятъ 53,200 фр.

Всяко едно от тѣхъ по 13,300 фр.

Председателъ: Давамъ на вотирание всичко испѣло. Приемами Нар. Събрание да се плаща на 4-тѣ второстепенни ковчежничества по 13,300 фр. съ забѣлжката на Г-на Министра на финанситѣ? (Приема се.)

Докл. Анневъ: (Чете:) 20 третостепенни ковчежничества, а именно въ Кюстендилъ, Шуменъ, Търнъ, Силистрия, Х. О. Пазарджикъ, Провадия, Свищовъ, Никополъ, Ески-Джума, Плъвенъ, Разградъ, Ломъ, Рахово, Берковица, Вратца, Габрово, Елена, Османъ-Пазаръ, Севлиево и Ловечъ.

Обща цифра за едно ковчежничество е 7380 фр. а именно

1. Ковчежникъ	2700 фр.
1. Бухгалтеръ	2700 "
1. Писецъ	1200 "
1. Броецъ	600 "
Канцелярски разноси	300 "

Мин. Каравеловъ: нѣкои отъ тѣхъ унищожихми като Балчиското и Радомирското; а нѣкои може би отъ сега ще унищожимъ като х. о. Пазарджиското. Отъ друга страна нови учрѣждения ще се основатъ по-послѣ, така щото тия пари ще останатъ като отворенъ кредитъ за тѣхъ.

Грънчаровъ: Габровскій и Еленскій окръзи сж свѣсѣмъ малки и въ тѣхъ не е трѣбало да има ковчежничества, когато напротивъ въ Дубница е трѣбало да го има, като има толкозъ мого приходи.

Мин. Каравеловъ: Въ Дубница ще има 4-то степенно ковчежничество. Азъ тия щатове както съмъ ги намѣрилъ, така ги и прекарвамъ; защото ако искаме сега да ги скратимъ, то трѣба повече мѣсяци да се занимавамъ съ този въпросъ. Както ви казахъ: нѣкои отъ тѣзи ковчежничества свѣсѣмъ ще се унищожатъ.

Самсаровъ: За бухгалтеритѣ сж полата по 2700 фр. Споредъ моето мнѣние тѣмъ е достаточнo по 2500 фр.

Мин. Каравеловъ: Колкото за бухгалтеритѣ несъмъ съгласенъ, защото немогатъ да се намѣрятъ достаточнo число хора; сжщо и за казначея, тѣзи хора се избиратъ отъ окр. свѣти, а не се съгласяватъ даже и съ тѣзи плати, които сж имали до сега и постоянно си даватъ оставкитѣ. Съ тия пари като не се намиратъ хора, кой ще губи? — Пакъ хазната.

Председателъ: Приема ли Нар. Събрание дм се плаща на 20-тѣ третостепенни ковчежничества по 7380 фр. (Приема се.)

Докл. Анневъ: (Чете:)

Шестъ 4 степенни ковчежничества именно въ Радомиръ, Самоковъ, Дубница, Балчикъ, Орханне и Бѣлоградчикъ. Общата цифра за всяко ковчежничество е 6433 фр.

1. Ковчежникъ	2400 фр.
1. Контролеръ	2400 "

1. Писецъ	1200 фр.
1. Броецъ	600 "
Канц. разноси	300 "

Комисията е направила забѣлжка, щото въ Орханниското ковчежничество, ковчежникътъ и контролерътъ да получаватъ по 2000 фр.; писецътъ по 1000 фр. и да гѣма броецъ.

Мин. Каравеловъ: Азъ моля Нар. Събрание да знае, че тука не сж особенни щатове, но тѣ сж максимумъ; защото може много третостепенни ковчежничества да преобърнемъ въ 4 степени.

Председателъ: Приема ли Народното Събрание да се даватъ на 6-тѣхъ 4 степенни ковчежничества по 6433 фр. на всяко едно? (Приема се.)

Докл. Анневъ: (Чете:)

За равнородни расходи споредъ проектътъ и Комисията 390,000 фр.

Мин. Каравеловъ: Тѣ сж както слѣдва:

За превращане и пренасяние паритѣ отъ ковчежничествата 5,000 фр

Прогонни, сутонни и командировки 20,000 "

Разноси за телеграмми, освѣтление и отопление за всичкитѣ министерства 20,000 "

Награда за лица които хващатъ

контрабанда 50,000 "

За желѣзни каски 30,000 "

За постройка на влагалище 170,000 "

За превозване разни нѣща 50,000 "

Пощенски разноси за превозване разни нѣща отъ странство 5,000 "

За наемъ и помѣщения на финансови учрѣждения 25,000 "

Приготовление книги, вѣдомости и др. 60,000 "

Каракановъ: Тука виждаме голѣма сума за пренасяние на паритѣ. Въ Турско време, когато плащахми гюмрюцитѣ, то ни издаваха заповѣди, които влизаха въ касситѣ като пари. Мнозина сж могли да внасятъ тука пари чрѣзъ търговцитѣ, вмѣсто да ги внасятъ въ Рахово, дѣто сж били длѣжни да ги даватъ. За това питамъ не е ли възможно, да става пакъ такова внасяние чрѣзъ ковчежничествата?

М-ръ. Каравеловъ: Това е другъ въпросъ. Тѣзи щатове сж само отворенъ кредитъ. Колкото пари останатъ, тѣ ще влѣзхтъ въ бѣдѣщия бюджетъ като приходъ.

Председателъ: Приема ли Нар. Събр. да се отпуснхтъ за разнородни разноси въ Мин. на Фин. 390,000 фр.? (Приема се.)

Докл. Анневъ: (Чете:) 23 митници.

За всяка една по 15,543 фр.

За всичкитѣ 357,500 "

Тѣ се дѣлятъ споредъ проектътъ на 5 разряда, а именно;

За Варненската	60,600 фр.
" Балчикската	8,800 "
" Силистренската	16,400 "
" Тутраканската	8,800 "
" Русчукската	36,400 "

За Свищовската	34,600	фр.
„ Никополската	16,400	„
„ Раховската	19,900	„
„ Ломската	23,700	„
„ Видинската	22,900	„
„ Бръговската	4,200	„
„ Кулската	4,200	„
„ Чупренската	4,200	„
„ Парибродската	11,800	„
„ Милославската	4,200	„
„ Кюстендилската	8,800	„
„ Кочариновската	4,200	„
„ Самоковската	6,400	„

М-ръ. Каравеловъ: Лани се е исхарчило около 650,000 фр. Азъ ги скратихъ временно, и сега въ митниците нѣма голѣми заплати. Най-голѣмо жалование има въ Варненската митница 5000 фр., но тамъ има приходъ $1\frac{1}{2}$ мил. фр. Азъ превърнахъ много митници въ митарствени пунктове. Така напр. тукашната митница се съкращава и се пренася въ Вакарелъ. И други още нѣкои могатъ да се скратятъ. За това бихъ молилъ Нар. Събрание просто да се одобрятъ тия щатове, като платитъ сж малка, има много постове на които разгльжданието ще земе много време, особено ако се разгльжда за всякого отдѣлно. Но ако обича Народ. Събрание, може да ги разгльжда.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събр. да се отпуснатъ за личний съставъ, канцеларски разноси и др. на 23 митници въ Княжеството 357,500 фр.? (Приема.)

Докл. Анневъ: (Чете:)

За митарствени пунктове споредъ проектъ и комисията	44,000	фр.
За личний съставъ и канцеларски разноси на митарствени пунктове	5,100	„
Всичко	49,100	фр.

(Приема се.)

(Чете:)

За митарствени погранични постове: Личний съставъ при постоветъ на митниците	108,800	фр.
За обмундирование 350 страж	28,000	„
Тъ сж за постоветъ и за пунктоветъ		

Св. Радевъ: По-напредъ се помена за разни пунктове, а сега се пакъ споменува за постове. Ще питамъ, колко хора служатъ въ пунктоветъ и колко въ постоветъ?

М-ръ. Каравеловъ: Постоветъ сж 68, а пунктоветъ 19. Тъй напр. Варненската митница има 3 пункта и 9 поста; Руссенската 1 пункт и 2 поста. Въобще пунктоветъ сж като малки митници, а постоветъ само да вардятъ за контрабанда. Освѣнтъ това въ пунктоветъ се зема опредѣлено число мито и отъ опредѣлени предмети.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание да се отпуснатъ за 68. митарствени постове

108,800 фр.? (Приема се.)

Докл. Анневъ: (Чете:)

За обмундирование на 350 стражари за пунктоветъ и постоветъ 28,000 фр.

За наемъ и помѣщения на митарственихъ учрѣждения и поправки 9,000 „

За наемъ на митници 20,000 „

Въоружение на митарствен. стражари 38,620 „

Построяване колиби за митарственихъ надзиратели по границитъ 5,000 „

Непредвидени разноси 12,000 „

За непредвидени постове 20,000 „

Всичко 104,620 фр.

(Приема се.)

Върховното Правителство.

Цивилната листа на Н. Височество Князя 600,000 фр.

М-ръ. Каравеловъ: Тѣ не се вотираатъ, за щото сж споредъ Конституцията.

Докл. Анневъ (Чете:)

Командировки, телеграми и канцеларски разноси 100,000 фр.

М-ръ Каравеловъ: Подаватъ се много прошения до Князя, така щото Н. Височество трѣба да има цѣла канцелария, за която трѣба да се даватъ пари. Прогенията послѣ се препращатъ въ Министерствата. Тия пари сж за тия разноси. (Приема се.)

Докл. Анневъ (Чете:)

Мобилировка за всичкитъ министерства 60,000 фр.

За двѣ сесии на Народ. Събрание 600,000 фр.

М-ръ. Каравеловъ: Нар. Събрание много добръ знае, че тѣзи пари сж само откритъ кредитъ и ако се похарчатъ само 100,000 фр., то другитъ ще останатъ въ хазната.

Каракашовъ: Смѣтката за една сесия е 200,000 фр. тогава защо да бждатъ 600,000 фр.?

Мин. Каравеловъ: Трѣба всякогашъ да предлагамъ екстра-ординарни сесии. Това е само отворенъ кредитъ.

Предсѣдатель: Приема ли Народното Събрание да се отпуснатъ 600,000 фр. за двѣ сесии на Народ. Събрание? (Приема се.)

Мин. Каравеловъ: Тия пари нѣма да се похарчатъ, не бойте се. Ако искате да се харчатъ по-малко, скратете суточнитъ и прогоннитъ. Освѣнтъ това има още и други разноси. Народ. Събрание трѣба да има архиваръ, който да води документитъ. Послѣ трѣба да се плаща на стенографи, канцелария, за печатание, анкетна комисия. Тѣзи разноси все ще се плащатъ отъ кредитъ на Нар. Събрание и министерството само вадитъ тия расходи. Самото здание ще иска поправка, ще трѣба да се прави даже и ново здание, като това хвана да капе. Колкото за архиваря, Народ. Събрание може да му опредѣли платата.

Председателъ: Сега дохожда Военното Министерство, като свършихми Мин. на Финансиитѣ.

Докл. Анневъ: Азъ ще моля за 5 минути отдихъ.

Председателъ: Давамъ за 5 минути отдихъ.
(Послѣ распусть.)

Председателъ: Засѣданието се отваря на ново.

Докл. Анневъ: За допълнение на министерството на финансиитѣ има още за министерскитѣ съвѣтъ единъ секретаръ 6,000 фр. и 2 писци 3,600 фр. всичко 9,600 фр. (Приема се.)

Военното Министерство: Комисията се съгласява съ г-нъ Представителя на Военный Министръ, за цѣлѣтъ бюджетъ. Резултата е слѣдующия:

Министерскій Съставъ.	222,440	фр.
Артилерийско управление	56,674	"
Бригадно управление	152,662	"
Инженерско управление	35,436	"
Военно училище	229,376	"
Складове въ Плевенъ и Разградъ, личенъ съставъ и Лабораторий.	87,128	"
Военни чиновъ (платитѣ)	2,294,817	"
Обмундирование	908,298	"
Прехрана	2,919,270	"
Фуражъ	807,108	"
Отопление и освѣтление	129,486	"
Кухнята на войската	232,205	"
Домашни разноски	122,313	"
Медицинска часть	154,125	"
Разни други разноски за войската.	1,932,154	"

Всичко. 10,283,492 фр.

Прибавка къмъ 12 статия за подобра храна на солдатитѣ за дървени сѣдлове и пр. 216,508 фр.

Всичко. 10,500,000 фр.

Председателъ: Желаетъ ли Народното Собрание членъ по членъ да се разгледва, или изобщо. (Гласове: исцѣло!)

Лазаръ Дуковъ: Преди да се вотира искамъ да зная на солдатитѣ, колко се плаща?

Докл. Анневъ: На солдатитѣ се плаща по 1 фр. на мѣсець. Комисията направи предложение на г-на Представителя на Военный Министръ, да се увеличи тая плата, но той се отказа, че това не може да се допустне по тая причина, че ако стане нужда да се увеличи числото на войската, тогава ще се изискватъ огромни сумми, които нашето Княжество не може да ги даде. Това е прието въ цѣлъ свѣтъ и комисията се съгласи едногласно. Той приложи, че може всичко друго да се подобри, като дрѣхы и храната, но платата никакъ не може да се допусне да се увеличи.

Михайловски: Г-да, за този въпросъ комисията размисли много, и като е зела свѣденія, вижда, че нигдѣ въ Европа не се даватъ толкова пари. Увеличението на платитѣ може да има голѣмо по-

слѣдствие, защото когато се увеличи войската, тогава платитѣ не могатъ да се смъкнатъ и могатъ да се появятъ неприятности и вълнения въ войската. Ако иска Народното Собрание и желае добръ да се храни войската и добръ да се облича, то може да увеличи бюджета за това, но пари не дѣйте да увеличавате. Друго нѣщо има да се отгѣни: квартирната повинность за офицеритѣ; на мѣсто това да се даватъ пари. Квартирната повинность трѣба да се обърне, щото да се дава на офицеринѣтъ пари, а той да си живѣе дѣто ще.

Мин. Каравеловъ: Когато говори г-нъ Михайловски за квартирната повинность, то се подразумѣва тамъ, дѣто войската постоянно живѣе, на пр. въ нѣкои градъ, тамъ не ще има квартирна повинность; но дѣто войската е временно, или минува по за единъ день, тамъ си остава. Тя съществува въ цѣлъ свѣтъ.

Геровъ: Г-да, азъ мисля, когато г-нъ Лазаръ Дуковъ пита за платата, то той искаше да знае, колко се дава за храна на единъ войникъ и да ли е достаточна, или не.

Грънчаровъ: Азъ вѣрвамъ, че ни единъ отъ представителитѣ не желае да дава ми голѣма плата на нашитѣ солдати, но всички желаемъ, щото нашата войска да се храни и облича добръ. Тукъ се подбужда въпросъ, какъ се плаща на войската? Азъ подъ плата разбирамъ, какъ да се храни и какъ да се облича и това желатъ бихъ да бѣде хубаво, а платата въ пари макаръ и да е по-малка. Ние знаемъ, че до сега прехраната не е била достаточна; само желаемъ отъ сега по-добръ да се храни.

Стамболовъ: Менѣ ми се струва, че г-нъ Лазаръ Дуковъ говореше за плата. На единъ войникъ се дава по 1 фр. на мѣсець. Г-нъ Геровъ да не става Цицеронъ на хората, да тълкува тѣхнитѣ думи. Ако е въпросъ за храната, както каза г-нъ Грънчаровъ, то трѣба да помислимъ, какъ да се храни войската по-добръ. Има единъ способъ твърдѣ практиченъ и економически; и той е да става прехраната чрезъ свѣтитѣ. Въ градоветѣ чрезъ градскитѣ и въ окръжитѣ чрезъ окръж. свѣти. Тогава може сѣното и хлѣбътъ да бѣдѣ по ефтини. Ние сега нѣмаме законопроектъ, по който да се разрежи, какъ трѣба да се прехрани войската. Но както и да е, трѣбало би да се дава повече храна на войската. Азъ мисля, че по този въпросъ сми твърдѣ макло компетентни да разискваме. Ако дойде работата за прехранването, то трѣба да имаме единъ законопроектъ, на който да се основаваме. Другояче ще говоримъ само безсходно. А колкото за въпросъ да се дава на момчетата повече отъ 1 фр., то азъ мисля, че не трѣба да се дава. Съ това да не губимъ време.

Никола Тошковъ: Азъ мисля, че има сиромашки момчета и ако не повече, баремъ по 2 фр. да имъ се дава.

Михайловски: Кога се прави нѣщо за войската, то трѣба да бѣде обща мѣрка. Какво ще му се помогне, ако да земе 2 фр.? Ще може ли съ това да си умножи ризитѣ, или мундира, или ботунитѣ си? Сега войската зема най-много пари отъ нашиятъ бюджетъ. Тая войска е облечена и храни се отъ народа. Нашиятъ солдати земаха за храна на день по 40 сантима, сега зематъ по 50 сантима. На Истокъ на войската се увеличи и по 57 сантима за храна на день. Войскитѣ, които сж постоянно на едно мѣсто, на тѣхъ стига по 48 и по 45 сантима. Но войскитѣ, които сж въ движение, нѣка иматъ по нѣколко сантима повече. Онова което е вѣвѣла Европа, да си останатъ и у насъ. На солдата се дава всичко отъ игла до конецъ и всичко потребно за продоволствие и за да се закърпи и да се опере. Дава му се храна дрѣхы и обуца. Народното Събрание може да рѣши да става продоволствието по-добро, отъ както е днесъ, и на мѣсто да се дава единъ франкъ въ рждѣтъ на войникътъ, то е по-добъръ да се хвърли на продоволствието. Единъ фр., който се плаща сега на войникитѣ прави въ годината 500,000 фр. Ако да утримъ по два франка ще прави единъ милионъ. По добръ този половинъ милионъ да се даде за храна и за по-добро облѣкло.

Лазаръ Дуковъ: Понеже въпросътъ се подигна отъ мене и въпросътъ се доволно освѣтлѣ отъ предговорившиятъ съмъ убѣденъ за това, което се каза и съмъ, задоволенъ единъ франкъ да се дава на солдатитѣ.

Предсѣдателъ: Какъ желае Народ. Събрание да се вотира исцѣло? (Гласове: Исцѣло.)

Грънчаровъ: Искани да узнаемъ, по колко ще се дава за единъ войникъ за храна и облѣкло. Ако да вотираме бюджета, трѣба да знаемъ какво вотираме.

Предсѣдателъ: Народното Събрание се произнесе да са неговори вече; тукъ доволно се обясни, че храната и облѣклото се улучшаватъ. (Гласове: Колко е улучшаватъ.)

Михайловски: Като членъ отъ комисията да разясня работата. Ние имаме 10,500,000 разпоски за войската. Половинъ милионъ отъ тѣхъ отива на солдатитѣ по 1 фр. за всѣкий. Ние искани нашиятъ солдати да бѣдатъ здрави, добръ хранени, червендаци. Слѣдователно на мѣсто да имъ даваме още по единъ франкъ, да туримъ този половинъ милионъ въ храната на бюджета и ще стане 11 милиона франка. Тогава ще дойде по 54 или 55 сантима за всѣки войникъ. Но не на всѣкъждѣ може да се полага сжщото. На Истокъ се повече харчи отъ

колкото на мѣста, дѣто стои войската постоянно. Хлѣбътъ е днесъ 15% по доло отъ колкото по-преди. И отъ това 3 или 4 сантима падатъ по доло отъ суммата. За това пакъ дѣто има дѣйствующа армия, прилагатъ се 5 сантима повече. Ние на мѣсто да вотираме единъ франкъ повече да се дава на солдатитѣ, то е по-добръ този половинъ милионъ да го обърнемъ на подобръние на дрѣхитѣ и на храната на солдатитѣ.

Предсѣдателъ: Освѣнъ това въ 12 членъ за кухнята се прибавлява 216508 фр.

Мин. Тишевъ: Г-нъ намѣстникъ на Военныйтъ Министръ ме моли да кажа, че до сега на солдатитѣ се е отпускано по 50 сант. на день. Тая година по причина на скѣпотията въобще въ цѣла България е било това недостаточно, но за напредъ той го намира съвършено достаточно. Толкова повече, че освѣнъ тия 50 сант. сега дружинитѣ иматъ и градини, щото за зеленчукъ не харчатъ, зели, лукъ и чесънъ си иматъ въ градинитѣ. На войската, която е въ движение се увеличи на нѣкои мѣста по 10 сант., на нѣкои мѣста по 15 сант. Ако вземемъ храната, хлѣбъ, солъ и месо, това струва въ мирно време 50 сант., но въ движение дохожда до 60 и до 65 сантима.

Карапетровъ: А колкото за обмундированието трѣбало би да се поговори. Лани мрѣха момчетата отъ гладъ и отъ студъ. И днесъ още болницитѣ сж пълни.

Предсѣдателъ: Желаетъ ли Народното Събр. да се говори още? Който желае да си дигне ржката. (Вишегласие.)

Мин. Тишевъ: Г-нъ намѣстникъ на Военныйтъ Министръ, ме моли да обясня за обмундированието. Въ първата година нѣкой дружини останали безъ дрѣхы, защото тогава още не се било помислило нищо за това, и кжсно били получили материята. Но сега дружинитѣ иматъ свои машини и на време всичко се приготвява. Тѣй сжщо е извѣстно, че има обявление за фабрики, които правятъ шаяци и кожи и други работи, тѣй щото на време ще да се приготви всичко. Първата година е станало това така, защото не е можло да се предвиди това нѣщо.

Д-ръ Молловъ: Азъ мисля, че Нар. Събрание не е достаточно освѣтлено отъ думитѣ, които се поменаха отъ говорившиятъ. Едно нѣщо има, което до сега не е обяснено. На всяки солдатъ се дава отъ 50 до 57 сант. на день, но солдатитѣ не гхлатъ сантими, а гхлътатъ мѣсо и хлѣбъ. Тогава е желателно да се знае количеството на храната т. е. по колко месо и по колко хлѣбъ получава всяки солдатинъ? — Азъ частно се научавамъ, че се е постановило сега да се дава по 60 др. месо и по

200 др. хлѣбъ; освѣнъ това дава се още солъ и пиперъ. Въпросътъ лесно може да се разясни, ако Г-нъ намѣстникъ на Военния Министръ потвърди това, тъй ли е, или не е?

Мин. Тишевъ: 350 др. хлѣбъ и 80 др. месо се дава на всякой солдатинъ. (Гласове: това е доволно)

Стамболовъ: Понеже мнѣнието на Комисията бѣше, че Събранието трѣба да знае, колко се отпуща за всяки солдатинъ, то азъ казвамъ, че храната не трѣба да зависи отъ пазарнитѣ цѣни; защото ако хлѣба е по-евтинъ, то остатъкътъ остана въ касата, ако ли е по-скъпъ, то ще се прибави. И тъй ако отпустнемъ пари, солдатитѣ немогътъ да правятъ претенции; а като знаятъ, че имъ се отпуща по 80 др. месо и по 350 др. хлѣбъ, то, всяки ще може да си иска каквото му е опредѣлено. Другояче ако се опредѣли едно количество за всяки солдатинъ, то съ тѣзи пари може да му се падне 5 др. месо и 25 др. хлѣбъ, съ което не може да се живѣе. Азъ вѣрвамъ, че това ще се опредѣли точно въ идущата сесия отъ Военния Министръ и ще се представи законъ за това на Събранието.

Карапетровъ: Желателно е да се знае какъвъ видъ месо имъ се дава, защото много пжти дружиннитѣ командири ужъ пазаруватъ говеждо месо, а хранятъ солдатитѣ съ козье, или ягнешко месо.

Стамболовъ: Колкото за обмундированието на войската, то имамъ една фабрика въ Сливенъ, която изработва материи сравнително съ Европейскитѣ много по-хубави и по-здрави. За това предлагамъ да се даде предпочитание на Българската индустрия като цѣнитѣ сж еднакви.

Славейковъ: Именно върху този въпросъ искахъ да питамъ. За вчерашний день бѣше обявено, че ще стане лицитация за обличанieto на войската съ намаляване. Желателно е да се земе предъ видъ Севлиево колкото за обущата, защото трѣба да гледаме да се подига нашата индустрия, и когато ставатъ тѣзи пазарлъци, да глѣдаме да си оставимъ паритѣ въ нашата страна. Нашитѣ предприимачи могатъ да направятъ всичко по-здраво. За това желая да попитамъ, защо се отложи тая лицитация, за неопредѣлено време, когато бѣше обявено, че вчера ще се свърши?

Грънчаровъ: Въпросътъ за храната е доста обясненъ отъ Г-на Стамболова, и макаръ че още нѣмаме законъ, какъ ще се дава храната, да ли чрезъ свѣтитѣ, или чрезъ командиритѣ, то е доста дѣто се опредѣли, че на единъ солдатинъ ще се дава по 350 др. хлѣбъ и по 80 др. месо и че това не ще да се намалява никога, било скъпо било евтино на пазаря. Народа ще плаща и непредвиденитѣ разности. Ние трѣба да хранимъ нашата войска и да

и даваме всѣкога еднакво количество храна.

Мин. Тишевъ: Г-нъ намѣстникъ на Военния Министръ казва, че ще се дава на солдатитѣ по 250 др. хлѣбъ и по 80 др. месо и ако 50 сант. не стигатъ, тѣ ще се подпълниватъ отъ икономисанитѣ сумми на всяка дружина. Храната се дава по количество, а не по цѣна.

Стамболовъ: Колкото за въпросътъ за обмундированието на войската, то има една фабрика на Бали-Ефенди, която е напусната и може да се обнови, защото това е едно богатство на страната, като ще можемъ да правимъ сукна както въ Сливенъ. На това трѣба да обърнемъ внимание и да глѣдаме да се сдобиемъ съ една фабрика, съ която да можемъ да обличаме всичката си войска.

Самсаровъ: Г-нъ Стамболовъ не е билъ тука, когато Н. В. Преосвященство Митр. Мелетий подигна този въпросъ, който ще се рѣши, когато се разгледа работата за тая фабрика.

Тодоровъ: Ако и да искахъ думата 20 пжти найсетнѣ ми се даде, когато въ това време други по нѣколко пжти говориха. Прочее да дойдж на предмѣта си. Относително за заплатата на солдатитѣ нѣкои казаха да имъ се прибави по единъ фр. за улучшение на облѣклото и храната имъ. Но азъ мисля, че е по-добрѣ да се даде този франкъ прямо на тѣхъ, защото има много сиромашки синове, които нѣматъ пари даже за сапунъ и конци. (Гласове: това имъ се дава.) или за тютюнъ. Единъ франкъ за единъ мѣсець не е много. А относително за храната твърдѣ е желателно да се неопредѣлява по количество на пари, а по количество на храна въ натура; но сега като нѣмаме време да направимъ законъ, то да остане до бѣднѣщата сесия. Колкото за обмундированието, то можемъ да направимъ още една икономия. Както знаете Турскитѣ войски носяха кжси сапоги, а Рускитѣ дълги. За това ние можемъ да направимъ, щото нашитѣ солдати лѣтно време да носятъ кжси сапоги, а зимно време дълги. Отъ това ще излѣзе една икономия. Колкото за квартиритѣ на офицеритѣ, че щяло да имъ се дава пари, то е много добра мѣрка, защото до сега бѣше много обременително нѣщо, и ще се олекчатъ много градскитѣ свѣти, които харчаха пари, дѣто ги нѣмаха и много пжти се е случвало, че не сж могли да намиратъ такива квартири, които да бѣдѣтъ удобни. Това ще бѣде едно голѣмо облекчение.

Д-ръ Молловъ: Чини ми се, че подиръ обясненията отъ Г-на Министра на Вжтрѣшнитѣ Дѣла отъ страна на Г-на намѣстника на Военния Министръ, трѣба да останемъ задоволни. Той каза, че по 80 др. месо и по 350 др. хлѣбъ ще имъ се дава и това е достатъчно за единъ човекъ да бѣде ситъ. Колкото за способътъ, за който каза Г-нъ Тодоровъ,

т. е. за обувката, то е твърдѣ малка економия и не е лесно да се измѣнятъ ботушитѣ на кундури и на-опакѣ. Азъ мисля, че това сж работи, отъ които твърдѣ малко разбирами и за това трѣба да не се мѣсимъ въ тѣхъ. Намъ е работа прехраната да имъ усигоримъ и съ това да се задоволимъ.

Славейковъ: Не бѣше работа да се повър-шамѣ, но Г-нъ Тодоровъ, като искаше, пезная съ каква цѣль, повърна се назадъ, да говори за ботушитѣ и за други нѣща. Сега ще забѣлѣжя, че колкото за единътъ франкъ, който може да се плаща по-вече на солдатитѣ, показватъ се причини, по които не може да стане това. Да се каже единъ фр. е твърдѣ лесно, но по единъ фр. на мѣсяцъ на таква количество солдати и на толкѣвъ народъ е много и прави голѣма сума. Даже и сега обдържката на войската надминува нашитѣ сили. Нашата войска не служи за пари и ние трѣба да харчимъ толкова, колкото да бжде добръ облѣчена и добръ хранена. Колкото за обмундировката, азъ не съмъ удовлетворенъ. Тѣзи назарлѣжи за дрѣхѣ и обща трѣба да ставатъ съ нашитѣ търговци, които вѣрвамъ, че ще направятъ тѣзи нѣща по-здрави и не ще бждатъ по-скѣпи. Съ това ще се даде поводъ да се въздигне нашата индустрия, и нашитѣ хора ще намѣрятъ поддръжка и прехрана. За това азъ питамъ, защо се отложи лицитацията, за която бѣше рѣшено да стане вчера? Най-повече за това питамъ, че много хора, които сж дошли за тази лицитация, само си губятъ времето и вторий пѣтъ нѣма да дойдѣтъ да се представятъ. Това желая да се обясни.

Мин. Тишевъ: Г-нъ намѣстникъ обяснява, че обмундированието до сега е ставало съ вънкашни материи, защото тукашни е нѣмало. Сега въ послѣд-но време въ Источна Румелия се е направила една фабрика, която може би ще дава достаточное количество за всичката войска. Събира се материалъ и отъ вънъ и отъ вътрѣ за да се узнае количеството и цѣнитѣ и за да има достаточни свѣденія; но като отъ до сега преглѣданий материалъ нѣма достаточни свѣдѣния, за това се отложила лицитацията. Ако излѣзатъ отъ вътрѣ сѣщитѣ материали съ сѣщитѣ цѣни, тогавъ нашето правителство всячески ще предпочете тукашната индустрия; но ако бждатъ по-скѣпи, то министерството ще се види въ затруднение, защото на единъ солдатъ е отпуснато за обмундирование по 60 фр.

Михайловски: Колкото за квартирната повинность тя се отмѣнява съ пари, но трѣба тѣзи пари да не се товарятъ на градоветѣ, но да се зематъ отъ общата сума на Княжеството като войската служи на цѣлата държава.

Савва Ивановъ: Дѣто се казва, че се отпущатъ по 60 саитѣ на единъ солдатинъ, то по мое

мѣние трѣба да се каже, че се отпуща по 350 др. хлѣбъ и по 80 др. месо, и да не се отпуща това въ пари. Освѣнъ това, трѣба да се дава говеждо месо, а не козье и биволско. Ние виждаме днесъ, че единъ хлѣбъ се купува за 60 пари и съ 5 гр. не може да проживѣе единъ челоуѣкъ; за това трѣба да се отпуща въ натура.

Предсѣдатель: Азъ мисля, че това е обяснено.

Мин. Тишевъ: Заради месото, което се дава на войската Г-нъ намѣстникъ обясни, че говеждо месо се дава само два пѣти въ недѣлѣята, а въ другитѣ дни овче. Ако да се дава и козье месо, то това е злоупотрѣбление и Военный Министръ нѣма извѣстие, че се е давало биволско или козье месо на солдатитѣ.

Ер. Гешовъ: Чухме Г-да и за хлѣба, и за месото, и за обувката, и за облѣклото и останакми благодарни, но само да обърнемъ внимание, щото да се дава чистъ хлѣбъ, защото на едно мѣсто на солдатитѣ даватъ хлѣбъ съ трици.

Грънчаровъ: Относително за продоволствието азъ ще кажа, че Нар. Събрание е задоволено. Коллото за квартирната повинность, нужда е, да се отмѣни; защото въ много градове солдатитѣ стоятъ въ нѣкои ханове отъ двѣ години на самъ, безъ да се плаща никаква кирия. За това най-добръ е да се плаща квартирната повинность отъ общитѣ доходи и да се произнесе Нар. Събрание, че тази повинность се отмѣнява.

М-ръ Тишевъ: За квартирната повинность Министерский Съвѣтъ е намѣрилъ, че тя е много тежка и несправедлива, защото се пада само на нѣколко лица, като едно военно лице не може да живѣе въ нѣколко кѣщи, а въ една. Ние молихми Военный Министръ да направи едно отмѣняване на квартирната повинность съ пари, които да се плащатъ отъ хазната, но по причина на трѣгванието му, законопроектътъ не е могълъ да се изработи. За туй такава сума не е поставена въ бюджета. Ние пресмѣтахме, че тая сума трѣба да бжде около 250—300,000 фр; но точно не може да се каже, защото не се знаатъ цѣнитѣ на квартиритѣ въ разнитѣ градове.

Св. Драгановъ: Желателно е да се знае, по колко ще се плаща на единъ челоуѣкъ за квартира, и равно ли ще бжде това за всяки градъ или ще има разни разрѣди?

Савва Ивановъ: Има още да забѣлѣжя, да не се зематъ биволски глави за войската, защото месото е по 6 гр., а една глава като излазя до 10 оки, ето тия за 60 гр., отъ което солдатитѣ нѣматъ никаква полза.

Славейковъ: За главитѣ да оставимъ; това

се вѣче обясни. Но не се вижда въ бюджета сума предназначена отъ Военный Мин. за квартирната повинность. Азъ мисля, че неще да се дава за всяки градъ еднакво, но това ще рѣши Министерский Сѣвътъ. Намъ се предлага да опредѣлимъ една сума, която да се постави въ бюджета, т. е. да откриемъ единъ кредитъ. Въпросътъ може да се свърши и моля да се свърши по-скоро, защото имам и други работи.

Грънчаровъ: Азъ съмъ съгласенъ, че трѣба да се свърши; но трѣба да знаемъ, какво да се свърши. Че се отмѣнява квартирната повинность, ние трѣба да го знаемъ. Обяснения станаха, но рѣшение не е станало, че ще се плаща отъ общата сума. Колкото за храната на войската, азъ ще забѣлѣжж, че на нѣкои мѣста се дава и козя пастарма на солдатитѣ.

Предсѣдателъ: Предложете нѣщо, което да се тури сега въ бюджета.

Св. Радевъ: Когато думата е за квартирната повинность, азъ ще попитамъ едно нѣщо. Въ нѣкои малки градове, дѣто нѣма помѣщения за войската, тя е помѣстена въ ханицата, чийто притѣжатели сж принудени да не приематъ гостие въ хановетѣ си. Сега тия ханджийи трѣба ли да приематъ нѣщо или не? — За офицеритѣ зная, но съ тѣзи ханове какъ ще стане?

Св. Драгановъ: Азъ ще попитамъ пакъ за друго, защото хората по вѣнка много се интересуватъ отъ това? Колко години ще служатъ солдатитѣ?

М-ръ Каравеловъ: Военнитѣ временни правила отъ Императорский Коммисаръ, които до днесъ сж въ сила, до дѣто не ги измѣни Нар. Събрание, сега за сега опредѣляватъ военната служба на 4 години.

Славейковъ: Азъ мисля, че доволно се говори за прехраната и облѣклото на солдатитѣ, но не е възможно всичко да се предвиди сега. Мога да Ви кажи, че ние имаме голѣмо увѣрение въ честността на сегашний воененъ Министръ и азъ вѣрвамъ, че това, което се забѣлѣжи сега, ще го направи, защото, то е, което го желае всичкий Българский народъ и то е улучшение за солдатитѣ, да иматъ добра храна и добро облѣкло. Говори се за квартирната повинность и пита се: еднакво ли ще се плаща въ всичкиѣ градове? — Това тоже ще остане нерѣшено, споредъ обясненята, защото Военния Министръ не е могълъ съ Министерский Сѣвътъ да направи единъ законъ, но тѣ сж рѣшавали, предполагали и смѣтали, че за това ще бѣде потребна една цифра отъ 200,000 до 250,000 фр. Ние можемъ да туримъ тоя кредитъ въ бюджета и да рѣшимъ, че квартирната повинность дѣйствително се унищожава, и ако арисатъ пари отъ товъ кредитъ да

останатъ въ хазната. Азъ предлагамъ да го рѣшимъ и да вървимъ понататѣкъ, защото всички други думи ще отидатъ на праздно.

Мин. Каравеловъ: Азъ бихъ молилъ да се отпуснатъ 250,000 фр. защото когато се е говорило за това, Военный М-ръ забѣлѣжи, че ще трѣбватъ 250,000 фр.

Славейковъ: Азъ тогазъ си отгѣглямъ предложението за 200,000 фр.

Мин. Тишевъ: Ще се отмѣни квартирната повинность само за офицеритѣ, но за войската не може, защото войската обикновенно стои въ казарми, а въ нѣкои мѣста още нѣма построени казарми. Въ бюджета има особена сума за постройка на казарми. По причина, че нѣма всякъдѣ казарми, то солдатитѣ ще квартируватъ въ нѣкои мѣста по кѣшитѣ.

Славейковъ: Азъ мисля, че става нужда да се поговори малко и за това. Ние трѣба да разумѣемъ, че за сега се отмѣнява квартирната повинность само за офицеритѣ. Вие знаете, че нашата дѣр е още нова. Знаете тоже, че нѣмамы всякъдѣ казарми. За това ще потеглимъ още маничко. Вие видѣхте, че сума за построяване на казарми се предназначи, и че отведнѣжъ не става всичко, но колкото е възможно споредъ обстоятелствата. Г-нъ Мин. на Вжтр. Дѣла, както и Г-нъ Министръ на Войната желаятъ да не ставатъ отегчения на народа, но за първата година не е възможно да не ставатъ. Само за градоветѣ трѣба да премислимъ, за да не се натоварятъ всякога едни и сѣщи ханове, но да се размѣняватъ.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание да се отмѣни за всѣгда квартирната повинность за офицеритѣ? (Приема се). Който не приема да си дигне ржката. (Никой не дигна). Тогава: Приема ли Нар. Събрание да се отпуснатъ за тая цѣль на Воен. Министръ 250,000 фр.? (Приема се). Сега ако нѣма нѣкой да говори върху четепитѣ цифри, ще питамъ: желае ли Нар. Събрание да се вотира военный бюджетъ членъ по членъ или исцѣло. (Исцѣло). Който не иска да се вотира исцѣло, да си дигне ржката. (Меншество). Приема ли Нар. Събрание да се отпуснатъ на Военното Министерство за съдържание на всичкиѣ наши войски въобще 10 1/2 мил. фр.? (Приема се). който не приема да си дигне ржката. (Никой не дигна).

Бюджетътъ на Военното Министерство се свършва, сега дохожда на редъ бюджетътъ на Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла; но преди да почнемъ да го разгѣждамы, ще дамъ распускъ на 5 мин.

(Послѣ распускъ).

Предсѣдателъ: Засѣданието се отваря отъ ново.

Докл. Савва Илиевъ: задълженъ съмъ отъ страна на бюджетната комисия, да предложа докладъ по Министерството на Вхтрѣшнитѣ Дѣла. Министерството на Вхтрѣшнитѣ дѣла има 4 отдѣления: по стопанската частъ, по медицинската, по телеграфната и по строителната. Всички расходи за 4-тъ отдѣления излизатъ споредъ проекта 8,307,056 франка, а споредъ комисията 8,144,916 франка.

Предсѣдателъ: Желаетъ ли Нар. Събрание да вотира исцѣло, както предишното отдѣление или членъ по членъ? (Гласове: членъ по членъ).

Докладчикъ: Управление на Министерството на Вхтр. Дѣла: 1 Министръ 12,000 фр., споредъ комисията сжщо. (Приема се). 1 главенъ секретаръ споредъ проекта 8,000 фр., а споредъ комисията 7,000 франка.

Мин. Тишевъ: Главенъ секретаръ на Министерството на Вхтр. Дѣла получаваше до сега 8000 фр. Комисията, като намали на другитѣ секретари, тъй сжщо намали и на секретаря на Мин. на Вхтр. Дѣла на 7000 фр. Понеже работата се умножава и се изискватъ по самостоятелни работи отъ колкото въ другитѣ министерства, азъ бихъ молилъ Нар. Събрание, да остави платата, тъй както е въ бюджета именно 8000 франка, както направи и по Министерството на Финан., дѣто работитѣ сж равни съ Министерството на Вхтр. Дѣла. (Гласове: съгласно!)

Наумовъ: Азъ Мисля, че ние като захващамъ при министерствата да правимъ заплатитѣ съразмѣрно, тогава не можемъ да дадемъ на нѣкой секретаръ 8000, а на други 7000 фр., защото всички разбираме, че трѣба да има специалисти въ всѣко министерство; а за да бжде единъ чиновникъ специаленъ, трѣба непременно да служи въ онова министерство, за въ което е способенъ; а сега бѣгатъ чиновникитѣ тамъ, дѣто има повисше заплата. За това трѣба да бждатъ съразмѣрни платитѣ.

Т. Станчевъ: Азъ мисля, че вчера Народ. Събрание се съгласи въ едно отношение, т. е. каквато плата се опредѣли на чиновникитѣ на едно министерство, отъ тамъ да слѣдва и за другитѣ министерства. За това желателно е да се приеме тъй както се съгласихме вчера.

Мин. Тишевъ: За главнитѣ секретари приехми двовѣрстни заплати на единитѣ 7, а на другитѣ 8000 фр. Защото Министерството на Вхтр. Дѣла има повисше работи и по много самостоятелни и защото Министрътъ самъ никакъ не може да надвие всички справки, които се отнасятъ по администрацията и по други членове, за това моля Народ. Събрание, ако обича, да остави заплатата на главния секретаръ 8000 франка.

Ст. Поповъ: До колкото азъ помня само на секретаря на Министерството на Финан. се опредѣ-

ли 8000 фр. Тогазъ Г-нъ Министръ на Финан. изяви, че е имало работа толкова въ неговото Министерство, колкото въ всичкитѣ други Министерства.

Т. Станчевъ: Тука се апелтира, че работи били много; работи били много, били малко азъ мисля, че въ сждебната частъ ще бждатъ тоже много работи, но ние приехми 7000 франка.

Наумовъ: Очевидно е, че главния секретаръ ще има по много работи, защото се унищожиха губерниитѣ.

Карапетровъ: За това има 4 началници въ Министерството на Вхтр. Дѣла.

Мин. Тишевъ: Министерството на Вхтр. Дѣла е имало лани 7000 номера, а тѣзи номера не сж както въ Министерството на Финан. кратки и прости, защото въ Министер. на Финан. се умножаватъ номерата по причина на парични искания. Министер. на Вхтр. Дѣла ще се отнася къмъ окръжнитѣ Началници. До сега се обръщаше на петина именно губернатори, но имаше 7000 номера; а тая година като има 21 окръженъ началникъ, които се сливатъ въ Министерството на Вхтр. Дѣла, не ще има по малко отъ 15000 номера. Още отъ сега ето въ 2 мѣсяци има 1000 номера.

Бръшляновъ: Ако има много работи, тогава ще има по висше Началници. Колкото за думитѣ на Г-на Станчева имамъ да кажа това, че той начна да си противорѣчи: Първо каза, да приемемъ тъй, както приехми вчера, а послѣ каза, че трѣба да приемемъ 6000 фр. за главния секретаръ, когато знаемъ, че ние приехми 7000 фр.

Предсѣдателъ: Азъ давамъ на вотирание. Приема ли Народ. Събрание споредъ проекта 8000 франка? (Приема.) Който не приема да си дигне ръката. (Менпенство.) Останува споредъ мнѣнието на комисията 7000 франка.

Докладчикъ: (Чете:) 4 Началници на отдѣленията по 6000 фр. споредъ комисията сжщо.

Мин. Тишевъ: Сега въ министерството на Вхтр. Дѣла има едно административно полицейско и едно общо гражданско отдѣление. Тия не сж достаточни за текущитѣ работи, а особно като сж 21 окръгъ, работитѣ ще се увеличатъ. Азъ незнамъ до колко ще бждатъ умножени или смалени, но мисля двама началници да се набавятъ, а подначалникитѣ да се удвоятъ; тъй да има всѣки началникъ двама подначалници. Заради туй 4 началници и 8 подначалници ще бждатъ достаточни. А какъ ще расподѣлимъ тѣзи отдѣления, това ще видимъ послѣ. Въ министерството на Вхтр. дѣла се осрѣдоточва всичко. Тамъ има списъкъ на народо-население, на пазарнитѣ цѣни списъкъ колко дупи поддѣжатъ на воената повинность, колко сж пушани отъ войската, за да могатъ въ случай на нужда да се повикатъ наеднажъ. Бюджетътъ на градския Съвѣтъ.

разгледваше се до сега отъ Губернскитъ Съвѣтъ; като се унищожи той, тогава ще се натрупа всичко това на Министерството на Вжтр. Дѣла.

Председателъ: Ако нежелаете никой да говори, давамъ на вотирание. Приемали Народ. Събрание на 4 началници да бжде платата по 6000 фр.? (Приема.) Който неприяема да си дигне ржката. (Меншество.)

Докладчикъ: (Чете:) 8 подначалници по 4000 фр., споредъ комисията сжщо.

Мин. Тишевъ: Ако 8 подначалници се уважатъ много, тогава ще скратимъ това число. Най напредъ бѣха 4 подначалници, послѣ 6, а най послѣ 8.

Т. Станчевъ: За числото никой не трѣба да претендира, нека бждатъ 8 или 10, колкото е нужно; но за заплатитѣ както за другитѣ приехми 3,000 фр., за това мисля, че ще бжде обидно за онѣзи, ако дадемъ на тѣзи по много. Заради туй предлагамъ 3000 франка.

Наумовъ: Ако бжде обидно това, то ще бжде тоже обидно, като иматъ Началницитѣ на Министерството на Правосудието само 5000 фр., а другитѣ 6,000 франка.

Председателъ: Приема ли се плата по 4,000 фр.? (Не.) Който приема да си дигне ржката. (Меншество.) Тогава остапува второто предложение 3,000 фр.

Наумовъ: Азъ мисля, че праведно би било, да се земе 3,600 фр., както иматъ подначалницитѣ въ Министер. на Финанситѣ.

Председателъ: Тогава ще се гласоподава.

Т. Станчовъ: Това бѣше просто заблѣжка.

Наумовъ: Азъ мисля, че всичко, което се говори има си нѣкаква цѣль.

Председателъ: Тогава има двѣ предложения едно 3,000 фр., а друго 3,600 фр. Приематъ ли Нар. Събрание платата на подначалницитѣ да бжде 3,000 франка? (Приема се.)

Докладчикъ: (Чете:) Единъ ревизоръ 6,000 фр. споредъ комисията сжщо.

Карапетровъ: Какви длѣжности ще има ревизора?

Мин. Тишевъ: Подъ вѣдомството на Министер. на Вжтр. Дѣла стоятъ окръжнитѣ Началници, тюмритѣ, окръжнитѣ Съвѣти, болницитѣ и т. н. Именно за това нѣщо е ревизора и неговий помощникъ трѣба да ходитъ на горѣ на доло въ княжеството, за да глѣдатъ, какъ отиватъ дѣлата. Особено за първъ пѣтъ, когато се организира Княжеството, двамата трѣба да се намиратъ постоянно вънъ.

Т. Станчовъ: Въ другитѣ Министерства неопредѣлихми подобни лица, а гдѣ трѣбаше ревизори? Трѣбаше ги най вече въ Сядебната частъ; а тука

се казва, че тѣзи ревизори трѣба да обикалятъ болницитѣ и тюмритѣ. Колкото за болницитѣ, азъ знамъ, че остануватъ на грижата на градскитъ Съвѣтъ, и председателътъ трѣба да ги надгледва често. Слѣдователно платата на ревизора не трѣба да бжде тѣй щедра за полза на хазната.

Мин. Тишевъ: Казва се, че надгледванието тюмритѣ е длѣжностъ на председатели на Градскитъ Съвѣтъ, но той само надгледва да ли нѣма нѣкой затворенъ безъ позволение на Сжда; но трѣба да се надзирава да ли тия хора иматъ дрѣхы, да ли се държатъ добрѣ смѣткитѣ, да ли се изваждатъ затворенитѣ на расходка и на работа. За този надзоръ имало е при всѣки Губернаторъ по двама чиновници, тѣй щото всички бѣха 10 чиновници за тѣзи работа.

Карапетровъ: По сждебната частъ ревизори не трѣба, защото Окрѣжний Сждъ подгѣжи на ревизии отъ Областний Сждъ и т. н. Освѣнъ това има и прокурори.

Тихчевъ: Азъ се чудѣ, защо Г-нъ Станчевъ глѣда тѣй на работата, когато незнае отъ близо, какъ трѣба да се управлява това дѣло. Ние имаме Министръ, който познава нуждата отъ такава ревизия. И ние не можемъ нищо друго да кажемъ, освѣнъ да приемемъ това.

Т. Станчевъ: Каза се, че тюмритѣ ще надзираватъ, т. е. ще надгледватъ храната и други потребности. Но азъ мисля, че тѣзи длѣжности припадатъ на общинскитѣ Съвѣти, които могатъ лесно да вършатъ тази работа; за това съмъ противенъ на това предложение.

Мин. Тишевъ: Самитѣ Съвѣти сж тия, които харчатъ за тюмритѣ. А за да се надгледватъ, трѣба да има лица постоянни, вънъ отъ градскитѣ Съвѣти, за да надзираватъ, да ли наистина се държи редъ въ тѣзи тюмри.

А. Цановъ: Да ли трѣба ревизия, или не трѣба, това да се възложи на Градскитъ Съвѣтъ, това е едно дѣло, на което не трѣба да глѣдаме. Менѣ ми се чини, че трѣба да благодаримъ на Г-на Министра като е направилъ това. Разноска не сж много, а цѣльта, която има да се постигне, е важна.

Славейковъ: Г-нъ Министръ заблѣжва, че преди при всѣка губерния имаше по 2 особни чиновници, които се испращаха вънъ да испитватъ какъ ставатъ тия работи. Много пѣти Министерството бѣше принудено, да испрати свой човѣкъ, да разгледва работата, така ли е или не. Когато се унищожи длѣжността на особенъ чиновникъ на всѣка губерния, азъ мисля, че единъ ревизоръ за цѣлото управление на Министерството на Вжтр. Дѣла е малко. Желалъ бихъ само, ако се унищожатъ досегашнитѣ чиновници, които разгледваха тѣзи работи, да се даде на ревизора още особенъ помощникъ. Г-нъ Министръ

не е всевидѣщъ, а писмата често сж пристрастни.

Председатель: Има още 4 души, които искатъ да говорятъ. (Гласове: Исчерпано е!) Предлагамъ на вотирание. Приема ли Народ. Събрание платата на единъ ревизоръ да бжде 6,000 фр.? (Приема се.) Който неприяема да си дигне ржката. (Меншество.)

Единъ гласъ: Да ли е това заедно съ прогоннитѣ.

Мин. Тишевъ: Съ прогоннитѣ не може да бжде защото той може да похарчи 10.000 фр. на година, особено ако минува много пкти отъ едно мѣсто на друго.

Председатель: Тука се казва плата, а плата не е прогонни, за това желая, да се неповръща ми на това.

Цеко Вълчовъ: Понеже получва и прогонни, тогава азъ предлагамъ 5.000 фр. (Гласове: Това се свърши!)

Тодоровъ: Това дѣло мнозина считатъ за несвършено, и азъ то же предлагамъ 5,000 фр., а прогонитѣ сж наредени на версти.

Председатель: Понеже се съмнявате дали е рѣшено, или не, азъ казвамъ, че е рѣшено. Ако не признавате вишегласие, тогава е друга работа.

Тодоровъ: За прогоннитѣ ще кажа нѣколко думи. Прогоннитѣ сж назначени на версти; но има мѣста като на Дунавъ или по край желѣзница, дѣто ако се остави на версти, излиза премного пари. За това моля i - на министра да обръща внимание на това, дѣто им параходъ или желѣзница, да не се плаща на версти, но споредъ таксата на парахода или желѣзницата, а дѣто нѣма параходъ или желѣзница, да се зема такса отъ пощата.

Мин. Тишевъ: Така се и практикува ако отива по сухо, а при желѣзница плаща му се по классъ.

Докладчикъ: Единъ помощникъ на Ревизора 4,000 фр., споредъ комисията 3600.

Мин. Тишевъ: Помощникътъ освѣнъ дѣто ще се испраща по ревизия, но той ще държи и всичкитѣ смѣтки по министерството на Вжтр. дѣла. Не ще да ообразува ново отдѣление, защото азъ мисля, че самъ помощникътъ може тази работа да глѣда.

Председатель: Приема ли Народ. Събрание 4,000 фр- заплата на помощника. (Неприяема.) Който неприяема да си дигне ржката. (Вишегласие.) Остава 3600 франка.

Докладчикъ: Единъ Регистраторъ 2400 франка. Споредъ комисията сжщо.

Председатель: Приема ли се 2400 фр. заплата на 1 регистраторъ (Приема се.)

Докладчикъ: Единъ архиваръ 3,000 фр.

Храновъ: Единъ архиваръ трѣба да се приеме така както у другитѣ Министерства, т. е. 2400 фр.

Мин. Тишевъ: На архиваря трѣба да се заплати 3,000 фр., а на регистратора 2400 фр., защото архиваря е като тефтеръ на Министерството. Когато се поискатъ нѣкакви справки, той трѣба да ги представи и т. н. Ако би се умалила заплата на архиваря, то той като има други много служби, никакъ нѣма да стои 2 или 5 мѣсѣци; а единъ човѣкъ трѣба да изучи дѣлото на едно Министерство, и да не отива, когато го изучи, на друга работа.

Грънчаровъ: щомъ приехми при другитѣ, то и при този трѣба еднакво.

Тодоровъ: Дѣйствително тука става една голѣма погрѣшка, когато се разискваше за Министерството на Правосъдието. Азъ говорихъ, че на архиваря трѣба да се плати по много, отъ колкото на регистратора: защото той трѣба да прѣумѣва отъ канцеларски редъ. До сега архиваря получаваше по много отъ регистратора. При това въ това Министерство идатъ най много бумачи, и той трѣба да разбира отъ бюрокрация. За това трѣба да се приеме заплата споредъ Министерския проектъ.

Председатель: Приема ли Народното Събрание платата на архивари 3,000 франка? (Неприяема.) Който неприяема да си дигне ржката. (Вишегласие.) Остава 2400 франка.

Докладчикъ: Два старши писци по 1800 фр. споредъ комисията сжщо. (Приема се.) Осемъ младши писци по 1500 франка.

Т. Станчевъ: Азъ мисля, че числото е по голѣмо отъ колкото трѣба, тогава праведно ще бжде да има по малка плата. Азъ предлагамъ да бжде 1,000 франка.

Карапетровъ: 1200 франка се доста.

Наумовъ: Въ другитѣ Министерства сж 1200 фр.

Тихчевъ: Приехми 1200 франка.

Т. Станчевъ: Азъ не ще си оттегля предложението.

Председатель: Има три предложения. Приема ли Народ. Събрание платата на 8 младши писци да бжде по 1500 фр? (Неприяема се.) Остава второто 1.000 франка.

Славейковъ: Желателно би било на притийтъ въпросъ да се невръщаме. Но трѣба да се съобразимъ, кога намаляваме; не можемъ да бждемъ разнообразни на едни да рѣшаваме тѣй, на други иначе.

Председатель: Приема ли Народ. Събрание платата на 8 младши писци да бжде 1200 фр? (Приема се.)

Докладчикъ; (Чете:) Двама разсилни по 600 франка. Споредъ комисията сжщо.

Председатель: Приема ли Народното Събрание платата на двама разсилни да бжде по 600

франка? (Приема се.)

Докладчикъ: Двама стражари по 600 фр. споредъ комисията сжщо.

Председателъ: Приема ли Народното Събрание платата на двама стражари да бжде по 600 Франка? (Приема се.)

Докладчикъ: Единъ Литографъ 1,440 фр.

Славейковъ: Дѣйствително той може да постѣдва за нѣколко време, защото нѣма още донесена типография въ Министерството. Щомъ се донесе, тогава мисля, че ще бжде излишенъ литографътъ.

Председателъ: Приема ли Народното Събрание платата на литографа 1,440 франка: (Приема се.)

Докладчикъ: (Чете:) Командировка 75,000 фр. споредъ комисията сжщо.

Мин. Тишевъ: За ревизоръ по окръжията както казахъ по напредъ имамъ два чиновници, и на тѣхъ бѣше за всѣка година заплата 6,000 фр.; така щото излизаха 30,000 фр. на разположение на Губернаторитѣ за тѣзи ревизори. Ние турихми 75,000 фр., а колкото бжде потрѣбно, ще се изхарчатъ, ако не се изхарчатъ, тогава оставатъ на хазната.

Славейковъ: Дѣйствително, ако оставатъ двама ревизори и ако земеха сами тѣзи сума, тогава излиза много. Но ако ще се приематъ и други, които ще се испращатъ по тѣзъ работа въобще за минист. на Вжтр. Дѣла, тогава разумѣва се, че не сж много. Но азъ бихъ молилъ Г-на Министра, щото при тѣзи командировки да не остави както до сега, да получава единъ двѣ заплати.

Тодоровъ: Кой получава двѣ заплати?

Грънчаровъ: Ако се пращатъ лица, които сж на служба, тогава имъ се плащатъ само пѣтни разноски.

Мин. Тишевъ: Въ отговоръ на г-на Славейкова ще кажъ, че не само ревизори има, но има и тѣхни помощници; а много пѣти пращатъ се тоже секретари и началниците на отдѣленията по ревизия. Ако е работата по важна, тогава трѣба да се праща секретарьтъ; а ако е работата повече специална, тогава трѣба да се праща началникътъ на отдѣлението.

Славейковъ: Има г-да още единъ въпросъ, който не знамъ, какъ ще се практикува, т. е. освѣнитъ платата ще ли да получаватъ тѣ и суточни и прогонни?

Тодоровъ: Чиовникъ на служба получава само прогонни, а суточни нѣма да получава.

Мин. Тишевъ: Колкото за почетнитѣ членове на окръжнитѣ съвѣти, тѣ получаватъ освѣнитъ прогонни и суточни; а на началникитѣ се плащатъ само прогонни.

Славейковъ: Азъ самъ зная, че сми получавали суточни, за това желая да ги нѣма за въ

бжджще.

Минко Радославовъ: Всички служащи лица получаватъ само прогонни, а никакъ не суточни.

Тодоровъ: Суточни пари получавахми въ време на Руското окупационно правителство.

Председателъ: Приема ли Народното Събрание да се отстъпятъ 75,000 за командировка? (Приема се.)

Докладчикъ: (Чете:) Непредвидени 200,000 фр.; споредъ комисията сжщо.

Мин. Тишевъ: Непредвидени разноски сж н. п. за жандари, които въ послѣдне време се ранени, както е извѣстно, и които се отличаватъ, при преслѣдването на разбойникитѣ, да имъ се даде възнаграждение. Понататѣкъ сѣмъ предложилъ 65 околни, може би да бжде нужно 70 околни и за това трѣба да се зима отъ тѣзи 200,000 франка. Въ нѣкои градове, както н. п. въ София и въ Русчукъ, може би да стане нужда да се дадатъ на окръжнитѣ началници и помощници. Сжщо и жандаритѣ, ако трѣба да умножимъ, ще имъ дадемъ пакъ отъ тая сума съдържание; и напосокъ като нѣма особено пашапортно отдѣление, трѣба да се плаща на лицата, които ги даватъ.

Стамболовъ: Сега като се говори за пашапорти, ще кажа и азъ двѣ думи за самитѣ пашапорти. За пашапортъ трѣба да се дава по единъ полуимпериялъ. Въ влашко се плаща за единъ пашапортъ 1,000 бана. Ако умалимъ цѣната на пашапортитѣ, тогава ще умалимъ нѣшнитѣ доходи; но трѣба да помислимъ, че въ турско време стоеше единъ пашапортъ 8 гроша, а сега стана 100 гроша, трѣба да направимъ нѣщо за сиромаситѣ да имъ не става тежко зиманieto на пашапорти.

Грънчаровъ: Азъ не знамъ, да ли г-нъ Министръ на Вжтр. Дѣла е помислилъ, като е турилъ суммата за непредвидени разноски, тоже на разносикитѣ, които могатъ да станатъ по образованието на народната гвардия.

Мин. Тишевъ: Не е предвидено, защото когато сѣмъ съставялъ това, не сѣмъ ималъ предъ видъ този законопроектъ. Освѣнитъ това за народната гвардия ще се изисква сума доста голѣма.

Славейковъ: Колкото за пашапортитѣ, азъ не знамъ тѣй точно, да ли се зима по една лира; но сега по нова заповѣдъ зима се само 4 фр. за сиромаситѣ. Колкото за народната гвардия или народната милиция стана дума, да ли е турена тази сума въ военнитѣ бюджетъ; но казва ни се, че най-напредъ трѣба да се вотира закона, а послѣ можемъ да видимъ, колко ще се приеме. Когато се вотира закона, тогава може послѣ да се вотира и суммата.

Михайловски. Най-напредъ стана дума за възнаграждение на жандаритѣ, които се отличаватъ

при преслѣдване на разбойниците и се раняват. Тѣзи възнаграждения сж справедливи. Но азъ желая, другото възнаграждение за службата на чиновниците да липсува. Ланската година видѣхми въ „Държавний Вѣстникъ“, че чиновниците се възнаграждаватъ; азъ не знамъ защо, като трѣба всѣкий да си изпълнява длъжността и безъ възнаграждение. (Гласове: Съгласно.) Дѣто се говори за милицията, наистина ще станатъ разноси: военниятъ бюджетъ бѣше лани 12,000,000 фр. той спада на $10\frac{1}{2}$ милиона фр. най-послѣ тури се за квартири 250,000 фр., но ако се тури и за милиция $\frac{1}{2}$ милионъ, тогава не ще бжде много по доло отъ ланскитѣ.

Стамболовъ: Като е въпроса за законопроекта за народната гвардия, можъ да кажа като членъ на комисията, че самата комисия още не е убѣдена, колко ще бждатъ тѣзи разноси. Това ще зависи отъ законопроекта, който има да се приеме. Едни мислятъ, че трѣба да се направятъ нѣща като резерва, а други искатъ една гвардия. — Като се говори тука, да се награждаватъ едни или други, трѣба да се съгласимъ, че нѣма да се даватъ обзаведения на никого; и азъ вѣрвамъ, че ако сж зети пари безъ всѣко основание, трѣба да се върнатъ назадъ.

Тодоровъ: Относително за наградитѣ съмъ съгласенъ съ г-на Михайловски; защото трѣба да се награждаватъ само онѣзи жандари, които преслѣдватъ разбойниците. На тѣхъ може да се даде по 100 или 150 франка. За пашапортитѣ каза г-нъ Стамболовъ, че били по 20 франка. Наистина това бѣше до свършването на Марта; но бившето Министерство распореди сиромаситѣ да плащатъ само по 4 франка. Азъ не знамъ, до колко е законно, едни да плащатъ 4, а други 20 фр.; това Народното Събрание трѣба да обмисли. Азъ ще кажа, че унищожението на пашапортитѣ въ Княжеството е пагубно. Тѣ трѣба да сѣществуватъ въ цѣлото Княжество. Ако хора дохождатъ по Дунава н. пр. въ Русчукъ, тогава всѣки може да каже, че е н. пр. отъ Видинъ; а ако отъ оная страна, която се намира въ военно положение, дохождатъ нѣкои въ Русчукъ или въ Никополь, тогава властта нѣма право да ги попита, отъ дѣка си? Заради туй азъ мисля, че е много нужно да се вадятъ пашапорти, може би това да е по обременително за населението; но искава го положението, въ което се намираме днесъ.

Предсѣдателъ: Ние се отдалечихми отъ предмѣта. Това предложение може послѣ да го направимъ, а сега на предмѣта. Приема ли Народното Събрание да се отпусне на министр. на вхтр. дѣла за непредвидени разноси 200,000 франка? (Приема се.)

Докладчикъ: Окржнитѣ управления сж раз-

дѣлени на 3 класса. Сега ще прочетъ първий класс. Окржний управитель 8,000 фр. плата, споредъ комисията 7,000 фр., освѣнъ това има и командировки, за които трѣба да даде оправдателни документи и тогава ще се отпуснатъ.

Цеко Вълчовъ: Комисията напредъ бѣше рѣшила 6,000 фр., а защо се казва сега 7,000 това не знамъ.

Карапетровъ. Азъ не знамъ, на какво основание на сѣдния отъ първа степенъ се плаща 5,000 фр., а на окржний управитель 7,000 франка.

Т. Станчевъ: Всички сме съгласни, че най-голѣма трудностъ и най-голѣмо дѣло е възложено на нашитѣ предсѣдатели на сѣдилищата. Ние рѣшихми, че предсѣдателитѣ отъ първий разрядъ да получаватъ 5,000 франка. Сега каквото на окржний сѣдня отъ първий разрядъ дадохми 5,000 фр., когато неговитѣ работи ги умножихми 2 или 3 пѣти, отъ колкото преди имаха и освенъ това, когато не имъ се даватъ командировки, тогазъ азъ не виждамъ по каква причина окржнитѣ началници, които ще иматъ по малки длъжности, да имъ се дава 7,000 франка? Това е несправедливо; защото ние приехми, че всѣкий трѣба да се награди споредъ трудитѣ си заради туй мисля, че ще бжде обидно на сѣдебний предсѣдателъ, ако да има само 5,000 фр., когато началника има 7,000 франка.

Еремия Гешевъ: Имахъ честъ да бждъ въ комисията и когато комисията остави 6,000, защото всички извѣстиятъ 7,000 франка.

Докладчикъ: Нѣкои отъ предговорившитѣ г-да казватъ, че комисията била означила единъ пѣтъ 6,000, а другъ пѣтъ 7,000 франка. Азъ знаа, като комисаръ, че единъ пѣтъ бѣше означила не 6,000 или 7,000, но 5,500 фр. Най-сѣгнѣ, като комисията направи послѣдне рѣшение, и като зе въ внимание, кои сж окржията отъ първий разрядъ, т. е. Русчукъ, София, Видинъ, Варна, и като зе въ внимание, че тѣ сж като първъ органъ на правителството, тогава рѣши 7,000 франка.

Стамболовъ: Азъ мисля, че не трѣба да сравняваме окр. началници съ сѣднитѣ, но да сравнимъ сѣднитѣ съ учителитѣ. Ако директорътъ на една гимназия получава 6,000 фр., защо сѣдния да не получава толкова? (Гласове: Нежоже!) но ако директорътъ на гимназията, комуто ще повѣримъ до 200 момчета ще получава 6,000 фр., а единъ началникъ, който управлява цѣлъ окржъ, който ще събира данъцитѣ, ще пази миръ, трѣба ли само 4,000 фр. да получава? когато отъ друга страна давама за единъ даскалъ 6,000 фр., тогава за единъ сѣдня ще бжде обида, ако не му дадемъ 6,000 фр. споредъ мене, могло би да бжде достатъчно, но ако Народ. Събрание намѣри за добръ 3,000 фр.,

то и така ще остане.

Цеко Вълчовъ: Азъ не зная, г-да, какъ става това, когато комисията е турила 5,000 франка, послѣ 6,000 фр., а най-послѣ на 7,000 се е въскачило. Това ще каже, че най-послѣ сж се събрали началниците и сж си притурили по нѣколко хиляди фр.; но това не е станало съ съгласието на цѣлата комисия.

Минко Радославовъ: Нѣкои г-да казватъ, че комисията първоитно заключавала и направила за началницѣ 5,000 фр. Това е истина; но тия г-да, ако би посѣщавали редовно засѣданията, би намѣрили послѣдното заключение на комисията, както стои тука; но тѣ много пхти сж отсъствували. Заради това когато не сж редовно посѣщавали засѣданията, не трѣба да подигатъ толкова въпроси.

Ермийя Гешовъ: Азъ зная този случай, когато г. г. м-ритѣ бѣха направили по 6,000 фр.; а послѣ какъ сж станали по 7,000 франка, това азъ не зная.

М-ръ Цанковъ: Това не е право, защото тогава, когато министритѣ бѣха въ засѣданието на комисията, не се разгледваше бюджета на м-вото на вътрѣшнитѣ работи, понеже той небѣше още готовъ.

Тодоровъ: Азъ мисля, г-да, че трѣба да се зема и това въ внимание, дѣ ще живѣятъ тѣзи хора. Тѣ ще живѣятъ въ губернтски градове. Мнозина казватъ, че сждитѣ сж повече натрупани съ работа; но питамъ: началницѣ не сж ли тоже натрупани съ работа, и то още повече? Ако се дава на сждията 5,000 фр., то е редовно да се даде на началника 6,000 фр. При сждията отиватъ само хората, които има да се сждятъ, а при началникѣ отива всѣки да го види. Азъ предлагамъ за първокласснитѣ началници по 6,000 фр.; а за префектитѣ въ Русчукъ и Варна дѣто ще се посѣщаватъ отъ много гости, принудени сж да искатъ повече плата, и трѣба да имъ се придаде.

Грънчаровъ: Г. Докладчикъ каза и г. Тодоровъ расправятъ ни, че трѣба да се плати много на началницѣ защото ще ли да живѣятъ въ Русчукъ, София, Търново, Видинъ и Варна; но г-да и първостепеннитѣ сждии сжщо живѣятъ въ тѣзи градове. Работата на окр. началникъ не е толкова голѣма, защото отъ 31 окрѣжи, станали сж 21, а отъ 31 окр. ссдилища сж останали 10 ссдилища, само казва се, че населението по-много ходило при окр. Началникъ; азъ пакъ казвамъ, че населението отива повече при ссдията. Заради туй, мисля, че трѣба окр. началникъ да се тури въ еднакъвъ редъ съ ссдията.

Станчовъ: За длѣжноститѣ на единитѣ и другитѣ мисля, че се съгласихми. Но сега единитѣ казватъ,

за да подкрѣпимъ началницѣтъ съ по голѣма плата, че ще отиватъ къмъ тѣхъ хора, защото иска ли да го видятъ. Това е другъ въпросъ, азъ мисля, (Веселостъ.) каза се, че ще ли да живѣятъ въ Русчукъ; това е истина; но питамъ: дѣ ще живѣятъ председателитѣ на окр. ссдилища? да ли въ Китай?

Рангелъ Костовъ: Съгласенъ съмъ съ предговорившия, че трѣба и да глѣдами началницѣтъ да иматъ умѣрена цѣна, за да улегчимъ хората и да не се натоварва народа, защото е слабъ, съгласенъ съмъ да бждѣтъ 5,000 гроша на началницѣтъ. (Гласове: фр.) (Гласове: Изчерпано е!)

Славейковъ: Истина, като говоримъ за намалението, всѣкога бива краснорѣчиво. Но странно ми се вижда, какъ влизатъ нѣкои въ сжхперничество за ссдията, други за окрѣж. началникъ. Това е срамотно, да говорятъ окр. началници противъ ссдитѣ, ссдитѣ противъ окр. началници. (Грънчаровъ: Тука нѣма нито окр. началници, нито окр. ссдии!) Г-да, не трѣба да бждемъ пристрастни. Азъ познавамъ значението на ссдията, че е голѣмо, но всички ще исповѣдами, че значението на окр. началникъ е поголѣмо, особено у градоветѣ. И ссдията и окр. началникъ сж въ единъ градъ, но ссдията нѣма никакви отношения къмъ чуждестраннитѣ личности, като напр.: консули. За това трѣба на началника да му дадемъ поне 6,000 франка.

М-ръ Цанковъ: Азъ съмъ приелъ една телеграма. (Чете я:) „Днесъ часѣтъ по 5, съ особенъ тренъ, Н. Височество трѣгва отъ Петербургъ. Испровождайте на мене всичко въ Виена.

Д-ръ Стоиловъ“.

(Гласове: Да живѣе княза!) (Всички ставатъ и викатъ повторно: да живѣе княза!)

Негово Височество ще се задържи нѣколко дни въ Виена.

Докл С. Илчевъ: Г. Стамболовъ нарича учителитѣ съ презрително име „даскали“: Това ми се види малко странно да се говори тѣй за хора, които се трудятъ за народа.

Наумовъ: 7000 фр. за окрѣжний началникъ не сж много.

Тодоровъ: Въ отговоръ на г-нѣ Станчова и Грънчарова, дѣто говорятъ, че ссдитѣ въ нѣкои отношения стоятъ наравно съ окр. началници; казвамъ, че и азъ зная, какъ ссдията е самостоятеленъ, но разликата е тѣзи, че окр. началникъ е върховно лице въ окрѣжа, и послѣ ако дойдатъ нѣкои високи гости, тѣ не питатъ за ссдията, но за окр. началникъ. Освѣнъ това и да отидатъ нѣкои при ссдията, но той не дава нито чай нито кафе, а окр. началникъ трѣба да даде; слѣдователно има и по голѣми разности.

М-ръ. Тишевъ: На окр. началникъ отъ първа

стъпенъ предлагате 6000 фр. защото каза се, че тѣхната работа била да приематъ писма и да отговарятъ. Наистина ако е така, тогава бихъ предложилъ само 3000 фр., даже и това ще бжде много. Но ние трѣба понапредъ да разберемъ, какво ще каже окр. управление. Тоя човѣкъ ще управлява цѣль окръгъ и ще отговаря за 100000 души, а нѣкои и за 300 хиляди души; особенно въ градоветъ на първоначалнитѣ окръжи, дѣто напредъ имахми губернатори. И напредъ тамъ окр. начальници получаваха по 6000 фр. и по 1200 фр. прогонни безъ никаква смѣтка, така щото тѣхната плата се считане 7200 фр., слѣдователно като се земе въ внимание, че тия хора се отличаватъ отъ другитѣ и като се земе още и това въ внимание, че тѣхното положение не е като положението на председателя на окр. сѣдъ, или на единъ учитель, за това трѣба да имъ дадемъ повече плата. Особено ако ги сравнимъ съ учителитѣ, то послѣднитѣ си иматъ много по добро положение; защото тѣ си оставатъ на едно мѣсто, додѣто ненаправятъ нѣкое голѣмо престѣпление. Положението на окр. начальникъ обаче не е таково: окр. начальникъ незнае, да ли ще може въ единъ градъ да проведе единъ, 2 или 3 мѣсеца; защото за едни малки неприятности отъ тогава или оногава, и той ще се пренесе на друго мѣсто, за да се не распаля повече огънятъ. И тѣй окр. начальникъ не може да прави нѣкаква икономия, както председателътъ на окр. сѣдъ и учителътъ. Окр. начальникъ купува всичко днесъ за днесъ, а продава го утрѣ на половина цѣна. Азъ нещъ да говоря, че неговото облѣкло и къщата му трѣба да бждатъ по добри, защото той е представителътъ на правителството въ онзи окръгъ. Ако доде нѣкой отъ вѣнъ, пита за окр. начальникъ. 'Гѣй щото, мене ми се струва, нито учителитѣ, нито сѣднитѣ, нито пакъ други нѣкои служащи, добиватъ толкова много госты колкото окр. начальникъ. Ако на началницитѣ отъ I разрядъ туримъ 6000 фр., питамъ: колко ще туримъ за II ст. и III ст.? Ако имъ бжде малка платата, тогава не можемъ да намѣримъ хора. Слѣдователно ако не се повиши, то баремъ и да не се умалява платата имъ, особенно като и работата имъ се увеличава.

Предсѣд.: Има записани още 11 души (Гласове: Изчерпано е!).

Каракашевъ: Азъ нѣма да говоря за заплатитѣ, но колкото за прогоннитѣ искамъ да се харчатъ съ оправдателни документи. Нека му се даватъ напр: 2—3000 фр., но само да дава оправдателни документи.

М-ръ Тишевъ: Колкото за това, м моето мнѣние е да се не дава ни една пара безъ оправдателни документи. (Гласове: Съгласни.) Той трѣба да представи свидѣтелство отъ окр. сѣвѣтъ, че е ходилъ по окръга.

Предсѣд.: За прогоннитѣ ще гласуваме по по-дирѣ, сега само за платата. Приема ли Н. Събрание платата на I класнитѣ начальници да бжде 8000 фр. (Неприема.) Тогава оставатъ 7000 фр. за гласуване. Приема ли да бжде 7000 фр? (Неприема.) Сега 3-то предложение. Приема ли Н. Събрание да бжде 6000 фр.? (Приема се.) Който не приема да си дигне ржката (Малцина)

Тодоровъ: Напредъ говорихъ да се даде на Русчукскій и Варненскій префекти за представление по 1000 фр., защото тамъ отиватъ хора, за които имъ се заповѣдва отъ м-вото да ги приематъ. При това въ Русчукъ и Варна тѣ иматъ работа и съ иностраннытѣ консули; иматъ иностранна корреспонденция.

Предсѣд.: Когато ще дойде работата за прогонитѣ, тогава и вашето предложение ще рѣшимъ.

Доклад: Единъ секретаръ 3600 фр; споредъ комисията сжщо.

Карапетровъ: Азъ предлагамъ 3000 фр. (Приема се 3000 фр.)

Доклад: Единъ подсекретаръ 2400 фр. споредъ комисията 2000 фр.

Лазаръ Дуковъ: Азъ предлагамъ 1500 фр. (Приема се 2000 фр.)

Доклад: Единъ старши писаръ 1200 фр. (Приема се.)

двама младши писари по 960 фр. (Приема се.) Единъ разсилни 600 фр. (Приема се.) Канцелярски разноси 800 фр. (Приема се.) За командировки 1500 фр.; споредъ комисията 1000 фр.

Т. Станчовъ: Да се разясни какви сж тѣзи командировки.

Доклад: Тѣ сж за извънредни случаи, когато се случи да пътува начальникътъ, или провожда секретаря си, или пакъ нѣкои другъ човѣкъ, или единъ членъ отъ окр. сѣвѣтъ; за такива случаи харчи отъ тѣзи пари.

Д-ръ Беронъ: Това не е плата, това е кредитъ.

Грънчаровъ: Тука трѣба да се каже: „прогонни“. Колкото ще похарчи, ще представи документъ.

Наумовъ: Трѣба да сж описани, или прогонни или командировки; това е сжщото.

Даскаловъ: Командировки сж, г-да, когато се случи въ окръга нѣкое происшествие и той трѣба да отиди самъ, или секретарътъ си да проводи. Окр. Началникъ има особенъ фондъ. Прогонни сж сега тия 1000 фр., които сж на негово расположение.

Славейковъ: Споредъ разясненията на г. Даскалова, ще кажъ, че тѣзи командировки сж, когато окр. управитель проводи нѣкого, или самъ той да отиде, и трѣба да харчи отъ тѣзи пари. Ако тѣзи пари се употрѣбятъ за такива командировки, тогава паритѣ сж сжщо и като прогонни. Само трѣба да

представя оправдателни документи, че дѣйствително е ходилъ и харчилъ за работа. Че били 1000 или 2000 фр., това се едно значи. Той нѣма така да ги харчи, но само кога му потрѣбать и бжде принуденъ отъ тѣхъ да земе. Това се дава като кредитъ. Азъ мислж, да си остани както е въ законопроекта.

Предсѣд: Мислж, че твърдѣ добръ се разбра; затова можемъ да вотираме. Приемали Н. Събрание да се отстъпи кредитъ за прогонни 1500 фр. (Неприема.) Тогава остава споредъ комисията 1000 фр.

Доклад: Сега ще прочета штата на окръжнитѣ управления отъ II кл.

Тодоровъ: Сега му е реда на моето предложение, дѣто казахъ да се отстъпи по 1000 фр. за Русчукскій и Варненскій префекти за представление. Трѣба да знаемъ, че тѣ иматъ иностранна кореспонденция, като Търновскій и Софійскій нѣматъ. Но тамъ има по много и консули и по много кореспонденции, дѣто дава заповѣдъ властъ та да ги приематъ. Предлагамъ 1000 фр. да се отстъпятъ.

Предсѣд: Имали 5 души да поддържатъ (Има).

Славейковъ: Дѣйствително може да има нѣкои случаи, дѣто потрѣбва това, но като това ще се рѣши за тамъ, тогызъ трѣба и тука въ София и за Видинъ, иначе ще бжде една бъркотия. Ако отстъпимъ такава сума, то баремъ за всички да отпустнатъ.

М-ръ Цанковъ: Г. М-ръ на Вхтрѣшнитѣ работи забравя, че въ Варна, Русчукъ, Видинъ, и София трѣба да има по единъ секретаръ на французскій языкъ. Зарадъ туй обръщамъ вниманието на Н. Събрание да гласоподава за единъ секретаръ на французски языкъ, защото окр. начаници иматъ сношения съ консулитѣ.

Т. Станчовъ: Понеже сега се открива нова длъжностъ и се искатъ пари, тогава да се не даватъ пари за представление. За да приемемъ секретаръ на французски языкъ, трѣба да знае човѣкъ нѣколко языка: 2—3, даже и по много. А за представителството да остане на страна.

М-ръ Цанковъ: По предишното М-во имаше такива секретари и ги наричаше дипломатически секретари, което название си нѣма мѣстото: той може да се каже драгоманъ на франц. языкъ. Той до сега е стоялъ въ Вѣшно то М-во, но и това не е право; той трѣба да се намира при окр. Началникъ, който има сношение съ консулитѣ. Платата му е 3600 фр., както и на секретаритѣ на. Български языкъ.

Д-ръ Минчовичъ: 3600 бѣха по напредъ.

Т. Станчовъ: Азъ мисля, Г-да, ако е възможно, да се придаде още 1000 фр. на секретаря, а началника да се принуди да намѣри за секретаръ лице, което знае разни язици. Иначе съ 3000 фр.

неможе да се намѣри добръ човѣкъ за тази длъжностъ. За това ако не 4000 фр., то баремъ 3500 фр. да бждатъ.

Тодоровъ: Менѣ ми е жалъ, дѣто г. Станчовъ говори за работи, които никакъ не познава и противорѣчи на онова, което вчера каза. Той вчера каза да не се търси другъ секретаръ, безъ да знае, че при канцеларията на началника трѣба да има и едно отдѣление за иностранната кореспонденция. Всичкиѣ дѣла тамъ до сега идѣха презъ губернатора, но отъ сега ще идатъ презъ префекта. Русчукскій и Варненскій префекти иматъ всѣки денъ 40—50 бумажки на французски языкъ. И за тѣзи иностранна кореспонденция се изисква особенъ чиновникъ, а не можемъ да я възложимъ на единъ и сѣщи секретаръ. За представителството пакъ повтарямъ, че е нужда да имъ се отпустнатъ пари, тѣй като само $\frac{1}{3}$ частъ отъ работата на тия префекти може да се сравнява съ работата на Търновскій и Софійскій префекти.

М-ръ Цанковъ: Наистина, неможе да се възложи чуждата кореспонденция на секретаря, но трѣба да има особенъ по тази частъ секретаръ, защото по много работи ще има, отколкото секретаря на български языкъ. Освѣнъ това, той ще има и расправи и съ консули.

Т. Станчовъ: Не претендирамъ, че съмъ толко вѣщъ по тѣзи частъ, но онова, което зная е, че до днесъ имаше особенъ чиновникъ за тази частъ, но той само 5 пѣти на мѣсецъ се явяваше въ канцеларията.

Тодоровъ: Това е несправедно. Той всѣки денъ на мѣстото си се намираще.

М-ръ Цанковъ: Г. Станчовъ, като никога не е билъ въ административна служба, неможе да сѣди. Въ руското управление не се познаваха консулитѣ, но ако и да имаше такъвъ чиновникъ, той нѣмаше работа. Но сега консулитѣ, като имъ се моли нѣкой чуждий подданикъ, обръщатъ се къмъ окр. управление, на префекта, който отъ своя страна ще възложи тази работа на секретаря. Не трѣба да приказваме тѣй леко за всѣка една работа.

Предсѣд: Тогава имамъ предложението на Г. Тодорова за представителството.

Даскаловъ: Този въпросъ може да се остави на министерскій съвѣтъ, който, ако намѣри за нужно, може да отпусти по 1000 или по 500 фр.; а да се вотира сега нѣма нужда.

Предсѣд: Приемали Н. Събрание да има по единъ секретаръ на французски языкъ съ плата 3600 фр. въ Варна, Русчукъ, София и Видинъ; (Приема се.)

Доклад: Второкласнитѣ управления. Единъ окръженъ управителъ съ 6000 фр. споредъ комисията сѣщо.

Цеко Вълчевъ: като за първокласнитѣ начал-

ници се прие по 6000 фр., то за тѣзи трѣба 5000 фр.

Предсѣд.: Приема ли Н. Събрание за второкласнитѣ началници да бѣде платата 6000 фр.? (Неприема.) Остава 5000 фр.

Доклад: Единъ секретарь 3000 фр.; споредъ комисията 2800 фр.

Грънчаровъ: Като на ония секретари приехми 3000 фр., то за тия сж достаточно 2400 фр., както е и въ окрѣж. сѣдилища. (Приема се 2400 фр.)

Доклад: Единъ подсекретарь, споредъ проекта 2000 фр., споредъ комисията 1800 фр. (Приема се 1800 фр.)

Единъ старши писарь 1800 фр. споредъ комисията 1000 фр. (Приема се 1000 фр.) Двама младши писари по 900 фр.; споредъ комисията по 800 фр.

Цеко Вълчовъ: Предлагамъ да остане единъ писарь.

Храновъ: Азъ моля да обясни Г. Цеко Вълчовъ отъ дѣ знае, че сж много двама младши писари въ окр. управление.

Доклад: Тука комисията колкото за числото на секретаритѣ и писаритѣ се е ръководила отъ проекта на Г. М-ра, като е имала предъ видъ, че онъ знае колко лица сж нуждни и разбира се, въ сжщето време е признала, че това е нужно.

Цеко Вълчовъ: Който се намира по правителствени канцелярии, знае до колко сж нуждни. Споредъ мене не е нужденъ.

П. Станчовъ: Незная наистина г-да всички говоримъ, за да се върши работа, а г. Ц. Вълчовъ говори за работа, която хичъ не познава.

Славейковъ: Дѣйствително, че всѣки може да познава по нѣщо. Ние тука, Г-да, несми дошли да се испитваме, кой зналъ и кой не. А споредъ мене, едно окр. управление отъ второстепенитѣ ще има въ окрѣга си близо до 200,000 души и ще може ли съ единъ писарь да се върши работа? Азъ вѣрвамъ, че г. Цеко знае какъ се върши работа, колкото за окр. управления. Зарадъ туй предлагамъ да оставимъ на страна числото на писаритѣ.

Предсѣд.: Приема ли Н. Събрание да бѣдѣт 2-ма писци? (Приема.)

Приема ли да имъ се плаща по 900 фр.? (Неприема.) Тогазъ остава по 800 фр.

Доклад: Единъ разсилни 600 фр.; споредъ комисията сжщо (Приема се.) канцелярски разноски 600 фр. (Приема се.) За командировки 1200 фр.; споредъ комисията 800 фр. (Приема се 800 фр.) За II клас. се свърши.

Предсѣдателъ: Часътъ мина 6. Питамъ: желае ли Народ. Събрание да излѣземъ на 5 мин. да се поотморимъ, или сега да слѣдвами, или постѣ

почивката? (Постѣ.)

Докладчикъ: (Чете.) Третостепенный окружный управитель 5000 фр.; а споредъ комисията сжщо.

Цеко Вълчовъ: Като се прие за другитѣ 5000, тогава тука 4000 фр.

Карапетровъ: Азъ предлагамъ 4500 фр. (Приема се 4000 фр.)

Докладчикъ: 1 секретарь 2600 фр.; споредъ комисията 2400 фр.

А. Цановъ: Като се прие за секретаритѣ на II ст. управления 2400, а тѣзи и неще иматъ толкова работа, за това предлагамъ 2000 фр.

Грънчаровъ: Нетрѣба да глѣдаме на това; малко нѣщо ще бѣде по малко работата. А 400 фр. не е тѣжка печалба. Зарадъ туй предлагамъ да остане така.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание платата на секретаря при III ст. окр. управитель да бѣде 2600 фр? (Не Приема.) Приема ли Народ. Събрание да бѣде 2400 фр? (неприема, 56 противъ.) Остава 2000 фр.

Докладчикъ: Единъ подсекретарь 1800 фр.; споредъ комисията 1500 фр. (Приема 1500 фр.) Единъ старши писарь 1080 фр.; споредъ комисията 1000 хр.

Грънчаровъ: Ако има преписци, тогава старши писарь незная да ли е нужденъ.

Докладчикъ: Азъ мисля, че трѣба да се земе въ внимание, че отъ сжединението на окрѣжитѣ и работата на писцитѣ се уголѣмява; слѣдователно трѣба да имъ се даде и повече плата. Тази плата не е такава, щото да има да скратявами.

Грънчаровъ: Азъ мисля, че си оставатъ тѣзи окрѣжи така малки; както сж били.

Храновъ: Г-нъ Грънчаровъ бърка; той казва, че III разреднитѣ окрѣжи не се сжединяватъ. Плевненский окр. е III разредъ, но неще ли има сжщата работа, както напр. въ Разградъ? Азъ вѣрвамъ, че работата на тия управления ще бѣде толкова, колкото и на II степеннитѣ. За това нетрѣба да намалявами състава на канцелярията.

Грънчаровъ: Единъ окр. сѣдъ, дѣто е претоваренъ съ работа оставатъ 2 писари; а на III степен. окр. началникъ азъ незная защо му сж 2 писци.

Баларевъ: Колкото за окрѣжнитѣ сѣдилища ще сж малко 2 писци; но за окр. началникъ да направамъ економия за единъ писецъ, азъ незная до колко ще спечелимъ. Тия писци ще иматъ най много работа; азъ зная, че тѣ работятъ и по цѣли нощи.

Храновъ: Г-нъ Грънчаровъ забравя, че кога става наборъ, не само 2 писци, но и 5 ще трѣбать. Единия писецъ ще трѣба само пашпорти да

прегледва.

Славейковъ: Наистина, ако излѣземъ отъ точка зрѣние, че въ III ст. окр. управления ще бѣде по помалко работата отколкото въ II степеннитѣ, тогава може да се помисли, защо е туй намаление. Но азъ забѣлѣзвамъ, че отъ III ст., които сж: Плѣвенъ и Свищовскій окрѣзи, неще да иматъ по малко работа отъ II степеннитѣ. За това нетрѣба да бѣдемъ експерници и желатъ бихъ да не намаляваме нищо тука.

Цановъ: Отъ думитѣ на единъ предговоривши азъ си съставямъ съвсѣмъ друго мнѣние. Той каза, че наборъ ставалъ и че панапорти се глѣдали. Азъ незная, до колко панапорти ще преглѣда единъ писецъ въ Плѣвенъ и Враца. Ако сж тѣзи писци за панапорти, тогава незная защо.

Храновъ: Тогава за всѣки единъ окрѣгъ трѣба да се положи особенъ щатусъ: за Орханскій, за Плѣвенскій, за Трънскій и пр.

Наумовъ: Когато е тѣй да останатъ само 2 младши писци.

Д-ръ Браделъ: Тука нетрѣба много да се карами: ако би потрѣбало ще има, ако ли нетрѣба и неще да има. Въ Плѣвенъ и Свищовъ ще има, тѣй сжщо и на друго мѣсто, дѣто има нужда.

Единъ гласъ: За единъ писаръ цѣлъ сахатъ (изгубвами!)

Председателъ: Приема ли Народ. Събрание при началницитѣ отъ 3 разрядъ да има старши писецъ? (Неприема.) Тогава това пада.

Славейковъ: Въ такъвъ случай, Г-да, трѣба да станатъ 2 младши писари; защото началника ще остане въ канцеларията си като оцѣрбенъ.

Председателъ: Тогава оставатъ само 2 писци.

Докладчикъ: 2 писци по 900 фр.; споредъ комисията по 800 фр. (Приема се 800 фр.) Единъ разсилни съ 600 фр. (Приема се.) Канцеларски разноски 600 фр. (Приема се.) За командировки 1000 фр.; споредъ комисията 600 фр. (Приема се 600 фр.) Свърши се и за III степеннитѣ управления.

Славейковъ: Желатъ бихъ на 5 минути да си починамъ, и послѣ да подкачимъ. (5 минути распусъ.)

(Послѣ распусъ.)

Докладчикъ: Подиръ окрѣжитѣ управления слѣдватъ околийнитѣ управления. Тѣ сж раздѣлени на 2 степеня. Ще прочета статуса отъ околийнитѣ началници отъ I степенъ. Единъ околийний началникъ споредъ проекта 3600 фр. споредъ комисията сжщо.

Председателъ: Приема ли Народ. Събрание 3600 фр. (Приема се.)

Докладчикъ: Единъ писаръ споредъ проекта 1200 фр. (Приема се.)

Единъ писецъ споредъ проекта 960 фр. споредъ комисията сжщо. (Приема се.)

Единъ разсилникъ споредъ проекта 600 фр. споредъ комисията 500 фр. (Приема се 500 фр.)

Канцеларски разноски 400, споредъ комисията сжщо (Приема се.)

Споредъ г-на Министра околии първокласни се считатъ 32. Сега ще прочета второкласни околии. Околийний началникъ 3000 франка. (Приема се.)

Единъ писаръ 1200 фр. споредъ проекта. Споредъ комисията сжщо (Приема се.)

Единъ писецъ 960 фр. Споредъ комисията сжщо. (Приема се.)

Единъ разсилни 600 фр. споредъ проекта. Споредъ комисията 500. (Приема се 500 фр.) Канцеларски разноски 400 фр. Споредъ комисията сжщо (Приема се.)

Докладчикъ: (Чете:) Всички околии отъ втори классъ се смѣтатъ 33, които ще отвори г-нъ Министръ, дѣто намѣри за нужно. Окрѣжни Съвѣти оставатъ 21. Единъ председателъ споредъ проекта 4080 фр. споредъ комисията 3000 франка.

М-ръ Тишевъ: Щатове за управителитѣ на окрѣжитѣ, сжщо и за околийскитѣ началници сж изработени отъ ново; колкото за щатове на окрѣжитѣ Съвѣти, жандарми и затворени, остануватъ сжщитѣ, които бѣха по-напредъ.

Цеко Вълчовъ: Председателитѣ на окрѣжитѣ сж граждани отъ сжщиятъ градъ, дѣто занимаватъ службата, заради туй могатъ да получаватъ само 2500 франка.

Тодоровъ: Споредъ правилата трѣба да бѣждатъ отъ сжщиятъ градъ, но може да се случи да дойдатъ отъ другъ градъ; за това трѣба да си остане, както си е въ проекта.

Докладчикъ: Сички други чиновници сж по назначение; но членовѣ на окрѣжний Съвѣтъ се избиратъ отъ народа. Тѣ занимаватъ специална една работа, и за тѣва трѣба да имъ се даде възнаграждение. Тѣ не сж почетни членове.

Председателъ: Ако чѣма кой да говори, давамъ на гласоподаване. Има три предложения. Споредъ проекта 4080, Споредъ комисията 3,000, а споредъ Цека Вълчовъ 2500 фр. Приема ли Нар. Събрание 4080 фр. (Неприема.) Приема ли 3000? (Неприема.) Който неприема да си дигне ржката (42 дигнаха, 26 не.) Тогава остава 2500 фр.

Докладчикъ: (Чете:) Членъ-Секретаръ споредъ проекта 2720 споредъ комисията 3000 фр.

Цеко Вълчовъ: Азъ предлагамъ за единъ Членъ секретаръ 2000 франка.

Наумовъ: Азъ мисля, защото извършва доста трудна работа, да му се даде 2400 франка.

Минко Радославовъ: Споредъ вехтитѣ щатъ на Членъ Секретаръ плащане се 2720 фр., и като знаая, че секретарѣтъ може да върши всичко

на отговорността на председателя; за това не съм съгласен да има еднаква плата съ председателя, но да е по малка.

Симидовъ: До колкото азъ зная, всичко което се работи въ окръжнитъ Съвѣти, работи се по много отъ секретарьтъ; а членоветъ на Окръжний Съвѣтъ нищо не работятъ; за това предлагамъ Секретарьтъ да бѣде равенъ съ председателя въ заплатата, иначе не можемъ намѣри секретарь.

Грънчаровъ: Азъ зная; че въ нѣкои окръзи може да се избере председателъ съвѣстенъ, щото да не остане всичката работа на секретаря; но въ повечето Окръжни Съвѣти наистина лѣжи най голѣмата работа на Членътъ-Секретарь. Заради туй именно и азъ се съгласявамъ, макаръ да не се сравни съ председателя, но 2,400 фр. може да му се даде.

Председателъ: Желаетъ ли Народ. Събрание да се говори? (Нежелаетъ.) Споредъ проекта Приема ли Народ. Събрание за Членътъ-Секретарь 2700 фр.? (Неприема.) Тогава приема ли 3000 фр.? (Неприема.) Предложението на Цека Вълчовъ е 2000 послѣ има друго 2400. Приема ли Н. С. 2000 фр.? (Неприема.) Които приема да си дигне ржката. (Меншество.) Слѣдователно останува 2400 фр.

Докладчикъ: (Чете:) 3 членове споредъ проекта всѣки по 2720 фр. споредъ комисията 1800 фр.

Наумовъ: Като знамъ, че членоветъ на окръжнитъ Съвѣти нищо не вършатъ предлагамъ 1500 франка.

Еремия Гешевъ: Азъ мисля, че за 1500 фр. не може да се избере единъ чловѣкъ, който разбира работата въ окръжний Съвѣтъ. (Веселостъ.)

Минко Радославовъ: Азъ ще обърнамъ вниманието на Г-да депутатитъ на едно нѣщо: ако правителствата по между членоветъ и членътъ-Секретарь на заплатата, то ще каже отъ 4 или 5 окр. Съвѣти да изберете само единъ. По мое мнѣние, ако само единъ е способенъ въ окр. Съвѣтъ, тогава никога не ще да се върши работа. За това предлагамъ да нѣма никаква разлика между членоветъ.

Симидовъ: Г-нъ Еремия Гешовъ каза, че за малко плата не ще може да се избере способенъ човѣкъ; то азъ вѣрвамъ, че народътъ, когато избира единъ членъ, не ще глѣда, колко му се плаща, но той ще избере оновова, който знае какъ ще върши работа. А да сравняваме членоветъ отъ окр. Съвѣтъ съ Членътъ-Секретарь, това съвършено не е тѣй, тогава ще избератъ единъ членъ, който е по образованъ, и на него ще лѣжи сичката работа.

Бършляновъ: Когато се назначаваха платата за чиновницитъ, тогава се призоваваха много Г-да на патриотизма на чиновницитъ; а въ този случай сте заборавили патриотизмътъ. 1800 франка

за единъ членъ на окр. Съвѣтъ не е малко пари. (Гласове: много сж.)

А. Цановъ: Азъ немисля, че трѣба да се осжди единъ човѣкъ, ако каже мнѣието си. Г-нъ Еремия може би да мисли, че е важенъ този въпросъ, и каза го. Сега да го осжждами за това, то е неумѣстно. Никой не може да се съгласи да зематъ другитъ членове сжщо, както Секретарьтъ.

Гърнчаровъ: Азъ мисля, че не е нужно, да се говори помного, защото всички знаемъ по досегашнитъ Окр. Съвѣти, какви ще бѣдѣтъ въ бѣдѣще. Азъ нѣмамъ голѣма надѣжда да бѣдѣтъ по добри. Заради туй 1500 фр. на члена отъ Окр. Съвѣтъ е достаточна плата.

Председателъ: Има 3 предложения 1-во споредъ проекта 2720 фр. 2-ро споредъ комисията 1800 и 3-то друго предложение 1500 фр. споредъ Г-на Наумова. Приема ли Н. С. 2700 фр? (Не.) който приема да си дигне ржката (меншество.) (Веселостъ.) Приема ли да бѣде 1800 фр. (Не.) Останува 1500 франка.

Докладчикъ: (Чете:) Единъ писарь 1360 фр. споредъ комисията 1200 фр. (Приема се 1200 франка.)

3 писци по 680 фр. споредъ комисията сжщо.

Карапетровъ: Азъ ще предложи да имъ се плаща по 900 фр.

Председателъ: Приема ли Н. С. платата на тримата писци да бѣде по 680 фр? (Приема се.)

Единъ Разсилни 550 фр. споредъ комисията сжщо. (Приема се.)

Канцелярски разноски 600 франка. (Приема се.)

Командировки 5000 фр. споредъ комисията сжщо. (Приема се.)

Докладчикъ: Свършиха се Окръжнитъ Съвѣти. Слѣдватъ стражаритъ въ Княжеството. Всички стражари сж 2375. 86 конни стражари старши, 878 младши конни, 143 пѣши старши и 1268 младши пѣши.

Тодоровъ: Споредъ правилата както се предлага на 500 души 1 стражарь, това ми се чини е малко.

Мин. Тишевъ: По правилата на 1000 души и у градъ на 500 души 1 стражарь и въ послѣдно време е било нужно и се е изисквало по голѣмо число жандари, като се прибавиха на Разградъ 20, на Османъ-Пазаръ 26 души и пр. тѣй тѣ излизатъ сега до 2375 души.

Славейковъ: Г-нъ Тодоровъ намѣрва жандаритъ малко; азъ ги намѣрвамъ много. Но защото се иска голѣмо изучаване до дѣто да се намали числото на жандармитъ, то можемъ да оставимъ сега тѣзи броеве, които ни предлага Г-нъ Министрь. Въ истинната страна наистина нужно е да има стражари,

но азъ незнамъ, защо сж по нашитѣ села? Селенитѣ сж длѣжни да ги хранятъ; а тѣ невѣршатъ никаква работа. По общинскій законъ селенитѣ ще си иматъ свои жандари. Заради туй азъ бихъ желалъ, ако е възможно, въ западнитѣ страни да се намали числото на жандаритѣ.

Це'ко Петковъ: Сжщо щѣхъ да кажа, което каза Г-нъ Славейковъ, нашитѣ людѣ се доста оплакватъ отъ тѣзи жандарми, които нѣматъ никаква работа. Нека идатъ тамъ, дѣто сж нуждни.

Мин. Тишевъ: Като сми чули, че числото на жандаритѣ е било много малко и че въ нѣкои села и окрѣзи по западна България ги има много, то азъ ще да направя скратение; но дѣто имамъ Казначейства и тюрми тамъ трѣба да има жандари. На сѣко казначейство 5 души трѣба, тѣй сжщо и при затворитѣ; защото единъ жандаръ неможе да стои 24 часа. А какво трѣба да правятъ жандаритѣ по селата и градоветѣ, за това има правила, които твърдѣ добрѣ опредѣляватъ тѣхнитѣ длѣжности и ако нѣкой ги престѣпи, ще се накаже.

Рангелъ Костовъ: Съгласенъ съмъ съ Г-нъ Министра, че трѣбать жандари тамъ, дѣто има казначейства; но има жандари по селата, въ едно село има 3 или 4 жандари; тѣ само сѣдятъ и невѣршатъ никаква работа.

Мин. Тишевъ: Дѣйствиелно окрѣзитѣ се раздѣлени на нѣколко парчета, всѣки окрѣгъ на 2 или 3, а всѣко парче има единъ старшій стражаръ и 2 или 3 младши. Ако се нуждаятъ селенитѣ, могатъ да поискатъ отъ жандаритѣ полицейска помощъ, младшитѣ жандари ходятъ по селата да глѣдатъ да нѣма нѣкакдѣ човѣкъ падналъ или убитъ, или ако да се строши нѣкоя кола, да обади на селянитѣ и съобщава всичко това на старшій стражаръ или на Началникътъ, за да се види какво трѣба да се прави. Жандармитѣ трѣба да надзираватъ да не сѣчатъ хората горитѣ, да неходятъ добитѣцитѣ по нивята и т. н.

Каракашевъ: Азъ незная, какъ е за селскитѣ стражари; а колкото за градскитѣ, както н. пр. въ Русчукъ, Варна, тамъ много пѣти станаха голѣми кражби. Когато е ставало дума, защо ставатъ кражби, много пѣти е казалъ полицмейстера, че неможъ да върши надзоръ съ тѣзи стражари. Въ Русчукъ трѣба да има по много стражари, или да се тури една тайна полиция.

Славейковъ: Ако бѣхъ увѣренъ, че ако по много жандари има, не ще се обиратъ касситѣ, тогава азъ бихъ се съгласилъ съ предложението на Г-на предговорившии. . . (Не ся чюе.) Но ние сами ще се увѣримъ отъ безполѣзността на тѣхъ. Преди да изработимъ общинскій законъ, може да остане това

число; но всѣкога ще бѣдѣ противенъ на това, щото да има толкова жандари по селата, защото селенитѣ могатъ да си вършатъ сами тѣзи длѣжностъ, която исказа Г-нъ Министръ, че ако се счупятъ кола, или ако се убие нѣкой да яватъ на началника. Азъ моля да се забѣлѣжи въ протокола, тогава да се разглѣжда по пространно този предмѣтъ, когато дойде на редъ общинскій законъ; сега нѣма време. (Гласове: Съгласно.)

Предсѣдатель: Приема ли Народ. Събрание числото на жандаритѣ да бѣде 2375.? (Приема се.)

Докладчикъ: (Чете:) 86 конни старши стражари по 1200 франка.

Мин. Тишевъ: Азъ бихъ молилъ Народ. Събрание, ако е възможно, да неотира числото на жандаритѣ отдѣлно, колко конни старши стражари, колко младши и т. н.; защото много пѣти се случаватъ нужди въ единъ окрѣгъ или въ една цѣла губерния дѣто нѣма толко пѣни стражари колкото що има конни. Ако вотирами цифри, тогава Министрѣтъ неможе да прави измѣнения. (Гласове: Исцѣло да се вотира.)

Предсѣдатель: Само платитѣ ще се опредѣлятъ.

Мин. Тишевъ: Да се опредѣлятъ платитѣ, колко се дава на конни стражари, колко на младшии и т. н.

Предсѣдатель: Приема ли се заплата на коннитѣ старши стражари 1,200 фр.? (Приема се.)

Докладчикъ: Младши конни стражари по 800 франка.

Т. Станчевъ: Преди 2 минути искахъ дума, за да обърна вниманието на Народ. Събрание върху единъ доста важенъ въпросъ относително за жандаритѣ. Отдавна време сми съгласни всинца, че въ всѣко едно мѣсто, ако искаме да има редъ и тишина, трѣба жандаритѣ да бѣдатъ хора честни и хора достойни които да отговарятъ на тѣнкото звание, съ които се задѣлжени. Ако има нѣщо отъ което страдаме, единствено е това, че жандаритѣ неотговарятъ на своето „високо“ звание. Слѣдователно трѣба да обърнемъ внимание, какви трѣба да бѣдѣтъ тѣзи лица, на които лѣжи доста голѣма важностъ. Да немислимъ, че единъ стражаръ не е нищо. Ние трѣба да имъ дадемъ по висока заплата, за да имаме по добри хора, а така съ 500 или 600 фр. нѣкой пѣтъ не ще има жандари както трѣба. Заради туй да се съгласимъ да се умножатъ заплатитѣ и да добиемъ честни хора, а не да бѣдѣтъ, както Сърби и келешни Евреи.

Предсѣдатель: Моля Г-на Оратора да пазн приличие въ Събранието! (Гласове: Това е безобразно!) Вие станакте да говорите нѣщо, което е неприлично въ парламентъ. (Голѣмъ шумъ.)

(Сжсканье.) Оратора да си сѣдне!

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание платата на младши конни жандаръ по 800 франка? (Приема се.)

Докладчикъ: Иѣши старши жандари по 1000 фр.? (Приема се.)

Иѣши младши жандари 600 фр. (Приема се.)

Докладчикъ: Съдържанieto за всички стражари.

Предсѣдателъ: Ако се вотира и суммата, тогава може да се събърка, защото ние незнаемъ колко спада отъ тѣхъ за всѣка категория.

Мин. Тишевъ: Азъ говорихъ да се неопредѣли на всѣка категория, а просто да се каже колко ще получаватъ; а въобще за всичкитѣ стражари да се каже: ето колко хиляди фр.

Симидовъ: Азъ мисля, че нѣма нужда за обща цифра, но само да се вотира платата за всѣка категория, защото другояче ще се събърка.

Мин. Тишевъ: Ако не се опредѣли цѣла цифра, азъ мож да направя 5000 стражари и всичкитѣ старши. Именно трѣба да се опредѣли, толко и толко пари има да се харчатъ, а не по много; а колкото за старшинитѣ, азъ незнамъ, колко ще бждатъ, но въобще на 10 души младши дохожда единъ старши, н. п. въ единъ окръгъ на 8 души единъ старши, а на другъ на 12 или на 13 души пакъ единъ старши.

Докладчикъ: Съдържанieto на всичкитѣ стражари е 1.905.600 франка.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание да се отстъжи на жандаритѣ въ цѣлото Княжество за плата на всички 1.905.600 фр.? (Приема се.)

Докладчикъ: (Чете:) Тюрни въ Княжеството чиновници за 31 тюрни 78.100 фр.

Грънчаровъ: Преди бѣха 31 окръгъ; а сега ще бждатъ по малко; за това незнамъ, колко ще има отъ тѣзи тюрни, да се разясни.

Мин. Тишевъ: По тюрмитѣ несъмъ направилъ никакво преобразование, защото небѣше възможно. Тѣзи тюрни, които има днесъ, не сж достаточни; за това не можемъ да унищожимъ никои и ако ненаправимъ нови, тогава най малко трѣба да бждатъ както сж до сега. И Това трѣба да се каже, че нѣма никакви тюрни както би било нужно.

Предсѣдателъ: Приема ли се за чиновницитѣ при 31 тюрни 78.100 франка? (Приема се.)

Докладчикъ: Канцелярски разноси 3.720 франка. (Приема се.)

Прехрана на затворенитѣ 193.450 франка.

Мин. Тишевъ: Миналата година е харчено на всѣки затворникъ 50 сан. на день, друга сум-

ма се дава на отопление и на дрѣхы. Азъ тѣзи сума несъмъ измѣнилъ, и ако недостигне, за това имамъ 200.000 непредвидени разноси, и можемъ отъ тамъ да земемъ.

Еремия Гешовъ: Като 50 сан. се опредѣли на всѣки затворникъ, за това желатъ бихъ да зная, да ли правителството плаща за всѣкого, който влиза вътрѣ.

Мин. Тишевъ: Правителството плаща на ония, които сж отсѣдени отъ сѣда за едно уголовно дѣло; а за ония, които сж затворени за борчъ, плаща този, които ги затваря.

Предсѣдателъ: Това е вѣче законъ, и затова нетрѣба да се повръщамъ. Приема ли Народното Събрание за прехрана на затворенитѣ 193.450 фр.? (Приема се.) За дрѣхы на затворницитѣ 19.250 франка.

Мин. Тишевъ: Защото има нѣкои, които сж обѣдни и правителството трѣба на тия да помага, освѣтъ дрѣхы за носене има и дрѣхы за спане. Миналата година сж твърдѣ малко похарчени, а тая година мисля, че трѣба бѣли ризи и друго.

Наумовъ: Не трѣба само дрѣхы да се даватъ, но трѣба и постилки.

Д-ръ Молловъ: Тѣзи хора ако болѣдватъ, трѣба да се лѣчатъ. Ако нѣма дрѣхы, то трѣба да има на какво да спятъ да не се разболяватъ.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание да се отпусне за дрѣхы 19.250 фр.? (Приема се.)

Докладчикъ: Отопление и освѣтление на тюрмитѣ 24.600 фр. (Приема се.) Препращание затворницитѣ отъ едно мѣсто на друго 20.000 фр.? (Приема се.)

Отдѣлението по Стопанската частъ се свърши.

Наумовъ: Ако има много още, тогазъ да оставимъ за утрѣ; ако пакъ може да се свърши въ единъ часъ тогава да се продължава сега.

Докладчикъ: Неможе нито за 2 часа.

Мин. Цанковъ: Утрѣ трѣба да се свърши. Ако искате да свършимъ до 4-то число, тогазъ трѣба да се съберемъ утрѣ.

Славейковъ: Ние бързали по много, но при все туй трѣба да помислимъ и тѣзи, които постоянно работятъ н. п. Г. Г. Стенографитѣ и секретаритѣ; заради туй предлагамъ, утрѣ подиръ пладнѣ да се съберемъ и да свършимъ.

Предсѣдателъ: Предъ пладнѣ трѣба да отидемъ въ черква.

Славейковъ: Предъ обѣдъ или подиръ обѣдъ. (Гласове: Предъ обѣдъ!) Тогазъ значи подиръ черква.

Мин. Тишевъ: Азъ незная, ако оставатъ 3 отдѣления за утрѣ, да ли ще свършимъ? Сега свършихми 1 отдѣление, има още 3 такива както сегашното.

Лазаръ Дуковъ: Само това искамъ да кажа, да се назначи часъ, кога да дойдемъ.

Предсѣдатель: Съгласно ли е Народ. Съ-

брание да се съберемъ утрѣ у 8 часа? (Приема се.) Който неприяма да си дигне ржката. (Никой.) (Слѣдователно прието е.) Тогава утрѣ часа по 8 да се съберемъ. На дневний редъ ще бжде продължение отъ сѣщия предмѣтъ.

(Конецъ у 8 часа 45 мин. вечеръ.)

Предсѣдатель: **П. Р. Славейковъ.**

Подпредсѣдатели { **Д-ръ И. Брадель.**
Н. Сукнаровъ.

Секретари { **Ив. Даневъ**
Хр. Баларевъ
В. П. Золотовъ
К. Коевъ.
Р. Каролевъ
А. Храновъ
Т. Станчовъ
Х. Грънчаровъ

Управитель на стенографическото бюро А. Безеншекъ.